

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานมีผลต่อผลการดำเนินงานของการจัดการโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน 3) เพื่อนำเสนอแนวทางให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ในการใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนและการบริหารจัดการโซ่อุปทาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 9 ตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน
5. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
6. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง
7. ผลการทดสอบสมมติฐาน
8. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
9. การนำองค์ความรู้จากผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

การศึกษานี้ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผลความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของข้อมูล ผลของข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการทดสอบโมเดลสมการ โครงสร้าง และสรุปผล ตลอดจนอิทธิพลและความสอดคล้องของแต่ละตัวแปรในกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

#### สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

##### 1. อักษรย่อที่ใช้แทนตัวแปร

ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Latent Variable) ได้แก่ การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปรคือ

Collab	ความร่วมมือ (Collaboration)
leadผู้นำ	(Leader)
memb	สมาชิก (Member)
gove	หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company)
Culture	ทุนทางวัฒนธรรม (Culture)

ตัวแปรคั่นกลาง (Mediator/Intervening Variables) การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปรคือ

plan	การวางแผน (Planning)
proc	การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement)
manu	การผลิต (Manufacturing)
deli	การส่งมอบ (Delivery)
return	การส่งคืน (Returning)
supp	การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations)

ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

Fina	การเงิน (Finance)
Cus	ลูกค้า (Customer)
inter	กระบวนการภายใน (Internal Process)
learn	การเรียนรู้และการเติบโต (Learning)

ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Latent Variable) ได้แก่ ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

soci	สังคม (Social)
envir	สิ่งแวดล้อม (Environment)
econ	เศรษฐกิจ (Economy)
suff	ความพอเพียง (Sufficiency)

## 2. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้แทนค่าสถิติ

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SKEW	แทน	ค่าความเบ้ (Skewness)
KUR	แทน	ค่าความโด่ง (Kurtosis)

R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
$\chi^2$	แทน	ค่าสถิติไค - สแควร์ (Chi - Square)
df	แทน	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
P-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
$\lambda$	แทน	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
B	แทน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standard Solution)
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (P<0.01)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P<0.05)
CMIN/df	แทน	ดัชนีที่ใช้ในการเปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเหมาะสมเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
IFI	แทน	ดัชนีวัดความกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลที่กำหนดขึ้น (Incremental Fit Index)
RMR	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเหมาะสมที่ปรับแก้ (Root Mean Square Residual)
RMSEA	แทน	ดัชนีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square Error of Approximation)

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 384 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ วิสาหกิจชุมชนสินค้าการเกษตรอย่างยั่งยืนในประเทศไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นความถี่และค่าร้อยละปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
ชาย	131	34.11
หญิง	253	65.89
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>
<b>อายุ</b>		
น้อยกว่า 40 ปี	42	10.94
41-50 ปี	100	26.04
51-60 ปี	179	46.61
60 ปีขึ้นไป	63	16.41
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>
<b>วุฒิทางการศึกษาสูงสุด</b>		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	190	49.48
มัธยมศึกษาตอนต้น	33	8.59
มัธยมศึกษาตอนปลาย	87	22.66
ปริญญาตรี	39	10.16
สูงกว่าปริญญาตรี	35	9.11
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>
<b>อาชีพหลัก</b>		
เกษตรกร	301	78.39
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	70	18.23
ค้าขาย	13	3.39
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
<b>ระดับรายได้ต่อเดือนจากการประกอบวิสาหกิจชุมชน</b>		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	82	21.35
10,001-20,000 บาท	161	41.93
20,001-30,000 บาท	91	23.70
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	50	13.02
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>
<b>ระยะเวลาในการจัดตั้งกลุ่ม</b>		
ต่ำกว่า 3 ปี	122	31.77
4-7 ปี	83	21.61
8-10 ปี	68	17.71
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	111	28.91
<b>รวม</b>	<b>384</b>	<b>100.00</b>

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนสินค้าการเกษตร อย่างยั่งยืนในประเทศไทยที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 253 คิดเป็นร้อยละ 65.89 และเป็นเพศชาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.11 อายุผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 51 - 60 ปี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 46.61 รองลงมาเป็นช่วง 41 - 50 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.04 และ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.41 ตามลำดับ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 49.48 รองลงมาเป็นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.66 และ ปริญญาตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16 ตามลำดับ อาชีพหลัก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 78.39 รองลงมาเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.23 และ ค้าขาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 ตามลำดับ ระดับรายได้ต่อเดือนจากการประกอบวิสาหกิจชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับรายได้ต่อเดือนจากการประกอบวิสาหกิจชุมชน 10,001-20,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.93 รองลงมาอยู่ในช่วง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ระยะเวลาในการจัดตั้งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าการเกษตรอย่างยั่งยืน จำนวนสูงสุดต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.77 รองลงมามากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 111 คน คิด

เป็นร้อยละ 28.91 และ ในช่วง 4 - 7 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.61 ตามลำดับ ระดับการประเมินจากสำนักงานเกษตร ปี 2560 วิสาหกิจชุมชน กลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการประเมินแบ่งออกเป็นการประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับปรับปรุง จำนวน 384 คน

### ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

#### 1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การศึกษานี้ ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบถึงความสอดคล้องระหว่างชุดข้อคำถามที่ได้พัฒนาขึ้นกับเนื้อหาเชิงทฤษฎี ด้วยเทคนิคการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการศึกษาที่ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.60 ขึ้นไป ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 85 ข้อ (ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ก.)

#### 2. ผลการตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminant Power)

ผลจากการคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จำนวน 384 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แสดงค่าดังกล่าวไว้ในตารางที่ 4.2 - 4.5

#### 3. ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของ จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จำนวน 384 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แสดงค่าดังกล่าวไว้ในตารางที่ 4.2 - 4.5

##### 3.1 ตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามทั้ง 22 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ของตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ได้ค่าดังกล่าวไว้ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบมาตรวัด	ค่าอำนาจจำแนก	Cronbach's Alpha
ความร่วมมือ (Collaboration)	Collab1	.571	.778
	Collab2	.497	
	Collab3	.680	
ผู้นำ (Leader)	lead1	.504	.887
	lead2	.567	
	lead3	.660	
	lead4	.507	
	lead5	.664	
	lead6	.690	
	lead7	.670	
สมาชิก (Member)	memb1	.651	.907
	memb2	.655	
	memb3	.624	
	memb4	.607	
	memb5	.591	
หน่วยงานภาครัฐและ เอกชน (Government and Company)	gove1	.579	.752
	gove2	.403	
	gove3	.572	
	gove4	.400	
ทุนทางวัฒนธรรม (Culture)	Culture1	.471	.779
	Culture2	.611	
	Culture3	.664	

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.2 พบว่าค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรความร่วมมือ (Collaboration) มีค่าระหว่าง 0.497 - 0.680 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.778 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรผู้นำ (Leader) มีค่าระหว่าง 0.504 - 0.690 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.887

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรสมาชิก (Member) มีค่ามีค่าระหว่าง 0.591 - 0.655 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.907 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) มีค่าระหว่าง 0.400 - 0.579 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.752 ค่าอำนาจ จำแนกรายชื่อของตัวแปรทุนทางวัฒนธรรม (Culture) มีค่าระหว่าง 0.471 - 0.664 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.779 พบว่าค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดตัวแปรการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ

### 3.2 ตัวแปรแฝงการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามทั้ง 31 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 6 ตัวแปร ของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ได้ค่าดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบมาตรวัด	ค่าอำนาจจำแนก	Cronbach's Alpha
การวางแผน (Planning)	plan1	.671	.908
	plan2	.601	
	plan3	.644	
	plan4	.584	
	plan5	.676	
	plan6	.630	
	plan7	.551	
	plan8	.612	
	plan9	.682	
การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement)	proc1	.469	.876
	proc2	.609	
	proc3	.491	
	proc4	.575	
	proc5	.624	



ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบมาตรวัด	ค่าอำนาจจำแนก	Cronbach's Alpha
การผลิต (Manufacturing)	manu1	.621	.904
	manu2	.691	
	manu3	.636	
	manu4	.697	
	manu5	.730	
การส่งมอบ (Delivery)	deli1	.473	.770
	deli2	.479	
	deli3	.482	
	deli4	.509	
การส่งคืน (Returning)	return1	.621	.918
	return2	.700	
	return3	.715	
	return4	.641	
การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations)	supp1	.637	.890
	supp2	.686	
	supp3	.675	
	supp4	.574	

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.3 พบว่าค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการวางแผน (Planning) มีค่าระหว่าง 0.551 - 0.682 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.908 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการจัดหาวัตถุดิบ (Procurement) มีค่าระหว่าง 0.469 - 0.624 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.876 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการผลิต (Manufacturing) มีค่าระหว่าง 0.621 - 0.730 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.904 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการส่งมอบ (Delivery) มีค่าระหว่าง 0.473 - 0.509 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.770 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการส่งคืน (Returning) มีค่าระหว่าง 0.621 - 0.715 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.918 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations) มีค่าระหว่าง 0.574 - 0.686 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.890 พบว่าค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ

### 3.3 ตัวแปรแฝงด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามทั้ง 19 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัวแปร ของตัวแปรแฝงด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ได้ค่าดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบมาตรวัด	ค่าอำนาจจำแนก	Cronbach's Alpha
การเงิน (Finance)	fina1	.533	.855
	fina2	.615	
	fina3	.535	
	fina4	.610	
	fina5	.595	
ลูกค้า (Customer)	cus1	.638	.876
	cus2	.659	
	cus3	.561	
	cus4	.713	
	cus5	.601	
	cus6	.686	
กระบวนการภายใน (Internal Process)	inter1	.546	.787
	inter2	.640	
	inter3	.628	
	inter4	.369	
	inter5	.465	
การเรียนรู้และการเติบโต (Learning)	learn1	.679	.875
	learn2	.663	
	learn3	.735	

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.4 พบว่าค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรการเงิน (Finance) มีค่าระหว่าง 0.533 - 0.615 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.855 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรลูกค้า (Customer) มีค่าระหว่าง 0.561 - 0.713 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.876 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรกระบวนการภายใน (Internal Process) มีค่าระหว่าง 0.369 - 0.640 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.787 ตัวแปรการเรียนรู้และการเติบโต (Learning) มีค่าระหว่าง 0.663 - 0.735 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.875 พบว่าค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ

#### 3.4 ตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามทั้ง 13 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัวแปร ของตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ได้ค่าดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

ตัวแปรสังเกตได้	องค์ประกอบมาตรวัด	ค่าอำนาจจำแนก	Cronbach's Alpha
สังคม (Social)	soci1	0.528	.768
	soci2	0.608	
	soci3	0.649	
สิ่งแวดล้อม (Environment)	envir1	0.607	.780
	envir2	0.69	
	envir3	0.731	
เศรษฐกิจ (Economy)	econ1	0.484	.791
	econ2	0.553	
	econ3	0.548	
	econ4	0.549	
ความพอเพียง (Sufficiency)	suff1	0.697	.866
	suff2	0.664	
	suff3	0.724	

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.5 พบว่าค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรด้านสังคม (Social) มีค่าระหว่าง 0.528 - 0.649 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.768 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) มีค่าระหว่าง 0.607 - 0.731 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.780 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรด้านเศรษฐกิจ (Economy) มีค่าระหว่าง 0.484 - 0.553 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.791 และค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของตัวแปรด้านความพอเพียง (Sufficiency) มีค่าระหว่าง 0.664 - 0.724 และค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.866 พบว่าค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดตัวแปรด้านด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ

### 3.5 ผลการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติ

ผลการตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติของข้อมูล โดยการพิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่าข้อคำถามของแต่ละตัวแปรมีค่า ดังนี้

#### 3.5.1 การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (commu) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นตัวแปรต้น ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) ความร่วมมือ (collab) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) ผู้นำ (lead) มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ 3) สมาชิก (memb) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ 4) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 5) ทุนทางวัฒนธรรม (culture) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของตัวแปรที่เป็นมาตรวัด (ตัวแปรสังเกตได้) ในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 4.6 และสามารถอธิบายผลจากการตรวจสอบ ได้ดังนี้

1) ความร่วมมือ (collab) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านความร่วมมือ (collab) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-1.079) ถึง (-0.752) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อ มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนค่าความโด่ง มีค่าอยู่ระหว่าง (0.986) ถึง (2.335) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

2) ผู้นำ (lead) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 7 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านผู้นำ (lead) มีมีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.900) ถึง (-0.206) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามส่วนใหญ่ มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนค่าความโด่ง มีค่าอยู่ระหว่าง (-0.711) ถึง (1.036) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

3) สมาชิก (memb) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 5 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านสมาชิก (memb) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.936) ถึง (-0.625) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อ มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (0.207) ถึง (2.020) เมื่อพิจารณาค่าความ

เบ้และค่าความโค้งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

4) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 4 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) มีมีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.619) ถึง (-0.468) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามส่วนใหญ่มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนค่าความโค้ง มีค่าอยู่ระหว่าง (-0.286) ถึง (0.279) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโค้งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

5) ทูทางวัฒนธรรม (Culture) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านทูทางวัฒนธรรม (Culture) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.953) ถึง (-0.679) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโค้งมีค่าระหว่าง (0.797) ถึง (1.139) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโค้งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 4.6 ค่าความเบ้และค่าความโค้งของตัวแปรการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโค้ง	แปลผล
<b>Community</b>	collab	Collab1	-0.752	1.299	ผ่าน
		Collab2	-0.860	.986	ผ่าน
		Collab3	-1.079	2.335	ผ่าน
<b>Community</b>	Lead	lead1	-0.427	-0.006	ผ่าน
		lead2	-0.547	.350	ผ่าน
		lead3	-0.805	1.036	ผ่าน
		lead4	-0.206	-0.711	ผ่าน
		lead5	-0.760	.841	ผ่าน
		lead6	-0.900	1.001	ผ่าน
		lead7	-0.800	.539	ผ่าน
<b>Community</b>	memb	memb1	-0.625	.207	ผ่าน
		memb2	-0.682	1.082	ผ่าน
		memb3	-0.935	2.020	ผ่าน
		memb4	-0.936	1.381	ผ่าน
		memb5	-0.806	1.097	ผ่าน

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ชื่อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง	แปลผล
<b>Community</b>	gove	gove1	-0.619	.243	ผ่าน
		gove2	-0.468	-0.286	ผ่าน
		gove3	-0.495	.279	ผ่าน
		gove4	-0.537	.278	ผ่าน
<b>Community</b>	culture	culture1	-0.953	1.139	ผ่าน
		culture2	-0.706	.797	ผ่าน
		culture3	-0.679	1.110	ผ่าน

### 3.5.2 การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ซึ่งเป็นตัวแปรภายในคั่นกลาง ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ดังนี้ 1) การวางแผน (plan) มีชื่อคำถามจำนวน 9 ข้อ 2) การจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีชื่อคำถามจำนวน 5 ข้อ 3) การผลิต (manu) มีชื่อคำถามจำนวน 5 ข้อ 4) การส่งมอบ (deli) มีชื่อคำถามจำนวน 4 ข้อ 5) การส่งคืน (return) มีชื่อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 6) การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีชื่อคำถามจำนวน 4 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของตัวแปรที่เป็นมาตรวัด (ตัวแปรสังเกตได้) ในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 4.7 และสามารถอธิบายผลจากการตรวจสอบ ได้ ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถามทั้ง 9 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรการวางแผน (plan) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-1.096) ถึง (-0.544) แสดงว่าข้อมูลของชื่อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้าย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.295 ถึง 1.738 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกชื่อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

2) การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถาม 5 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรการจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.838) ถึง (-0.733) ข้อมูลของชื่อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.474 ถึง 0.883 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกชื่อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

3) การผลิต (Manufacturing) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 5 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรการผลิต (manu) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.941) ถึง (-0.939) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.002 ถึง 1.417 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

4) การส่งมอบ (Delivery) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 4 ข้อ ที่ใช้วัดการส่งมอบ (deli) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-1.044) ถึง (-0.175) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.425) ถึง 1.594 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

5) การส่งคืน (Returning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 4 ข้อ ที่ใช้วัดการส่งคืน (return) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-1.081) ถึง (-0.337) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.266 ถึง 1.557 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

6) การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 4 ข้อ ที่ใช้วัดการสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.857) ถึง (-0.682) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.433 ถึง 0.948 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 4.7 ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ชื่อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง	แปลผล
SCOR	plan1	plan1	-.804	.461	ผ่าน
		plan2	-.670	.418	ผ่าน
		plan3	-.597	.295	ผ่าน
		plan4	-.544	.381	ผ่าน
		plan5	-1.054	1.204	ผ่าน
		plan6	-.900	.872	ผ่าน
		plan7	-1.096	1.738	ผ่าน
		plan8	-.943	1.528	ผ่าน
		plan9	-.696	.415	ผ่าน
SCOR	proc	proc1	-.733	.474	ผ่าน
		proc2	-.812	.489	ผ่าน
		proc3	-.838	.772	ผ่าน
		proc4	-.764	.573	ผ่าน
		proc5	-.838	.883	ผ่าน
SCOR	manu	manu1	-.393	.035	ผ่าน
		manu2	-.423	.002	ผ่าน
		manu3	-.941	1.417	ผ่าน
		manu4	-.706	.487	ผ่าน
		manu5	-.861	1.196	ผ่าน
SCOR	deli	deli1	-.175	-.425	ผ่าน
		deli2	-.441	-.399	ผ่าน
		deli3	-1.044	1.594	ผ่าน
		deli4	-.531	.459	ผ่าน
SCOR	return	return1	-.337	.266	ผ่าน
		return2	-.600	.823	ผ่าน
		return3	-.642	.686	ผ่าน
		return4	-1.081	1.557	ผ่าน



ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ชื่อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง	แปลผล
SCOR	supp	supp1	-.845	.825	ผ่าน
		supp2	-.727	.556	ผ่าน
		supp3	-.857	.948	ผ่าน
		supp4	-.682	.433	ผ่าน

### 3.5.3 ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ซึ่งเป็นตัวแปรภายในคั่นกลาง ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) การเงิน (fina) ชื่อคำถาม จำนวน 5 ข้อ 2) ลูกค้า (cus) ชื่อคำถาม จำนวน 6 ข้อ 3) กระบวนการภายใน (inter) ชื่อคำถาม จำนวน 5 ข้อ และ 4) การเรียนรู้และการเติบโต (learn) ชื่อคำถาม จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของตัวแปรที่เป็นมาตรวัด (ตัวแปรสังเกตได้) ในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 4.8 และสามารถอธิบายผลจากการตรวจสอบ ได้ดังนี้

1) การเงิน (Finance) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถามทั้ง 5 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านการเงิน (fina) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.688) ถึง (-0.447) แสดงว่าข้อมูลของชื่อคำถามทุกข้อมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (0.185) ถึง (0.726) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกชื่อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

2) ลูกค้า (Customer) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถาม 6 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านลูกค้า (cus) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.934) ถึง (-0.083) แสดงว่าข้อมูลของชื่อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.964) ถึง 1.233 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกชื่อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

3) กระบวนการภายใน (Internal Process) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถาม 5 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านกระบวนการภายใน (inter) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.842) ถึง (-0.374) แสดงว่าข้อมูลของชื่อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.0497) ถึง 1.192 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกชื่อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

4) การเรียนรู้และการเติบโต (Learning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าชื่อคำถาม 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านการเรียนรู้และการเติบโต (learn) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.730) ถึง

(-0.429) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.012 ถึง 0.704 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 4.8 ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง	แปลผล
<b>BSC</b>	fina	fina1	-0.447	.275	ผ่าน
		fina2	-0.688	.724	ผ่าน
		fina3	-0.635	.726	ผ่าน
		fina4	-0.568	.495	ผ่าน
		fina5	-0.543	.185	ผ่าน
<b>BSC</b>	cus	cus1	-0.591	.609	ผ่าน
		cus2	-0.672	1.233	ผ่าน
		cus3	-0.083	-0.964	ผ่าน
		cus4	-0.547	-0.133	ผ่าน
		cus5	-0.693	-0.189	ผ่าน
		cus6	-0.934	.516	ผ่าน
<b>BSC</b>	inter	inter1	-0.804	1.134	ผ่าน
		inter2	-0.766	1.192	ผ่าน
		inter3	-0.456	.230	ผ่าน
		inter4	-0.374	-0.497	ผ่าน
		inter5	-0.842	.145	ผ่าน
<b>BSC</b>	learn	learn1	-0.631	.124	ผ่าน
		learn2	-0.429	.012	ผ่าน
		learn3	-0.730	.704	ผ่าน

### 3.5.4 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงภายในที่ทำหน้าที่เป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย ตัวแปร

สังเกตได้ 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) สังคม (socia) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) สิ่งแวดล้อม (envir) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 3) เศรษฐกิจ (econ) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 4) ความพอเพียง (suff) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ผู้วิจัยสามารถสรุปลักษณะของตัวแปรที่เป็นมาตรวัด (ตัวแปรสังเกตได้) ในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 4.9 และสามารถอธิบายผลจากการตรวจสอบ ได้ดังนี้

1) สังคม (Social) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถามทั้ง 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านสังคม (socia) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.619) ถึง (-0.343) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามส่วนใหญ่มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.204) ถึง (0.455) เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

2) สิ่งแวดล้อม (Environment) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม (envir) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.557) ถึง (-0.512) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง 0.041 ถึง 0.355 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

3) ด้านเศรษฐกิจ (Economy) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 4 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านเศรษฐกิจ (econ) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.845) ถึง (-0.426) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.318) ถึง 1.081 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

4) ด้านความพอเพียง (Sufficiency) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าข้อคำถาม 3 ข้อ ที่ใช้วัดตัวแปรด้านความพอเพียง (suff) มีค่าความเบ้ระหว่าง (-0.814) ถึง (-0.509) แสดงว่าข้อมูลของข้อคำถามมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยทุกข้อ ส่วนความโด่งมีค่าระหว่าง (-0.007) ถึง 0.886 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้และค่าความโด่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เนื่องจากพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 4.9 ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรด้านผลการดำเนินงานที่ยั่งยืน (Sustainable Firm Performance)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ข้อคำถาม	ค่าความเบ้	ค่าความโด่ง	แปลผล
Sustainable	soci	soci1	-0.619	.455	ผ่าน
		soci2	-0.343	-0.204	ผ่าน
		soci3	-0.594	.365	ผ่าน
Sustainable	envir	envir1	-0.537	.129	ผ่าน
		envir2	-0.512	.041	ผ่าน
		envir3	-0.557	.355	ผ่าน
Sustainable	econ	econ1	-0.671	.086	ผ่าน
		econ2	-0.845	1.081	ผ่าน
		econ3	-0.426	-0.318	ผ่าน
		econ4	-0.551	-0.148	ผ่าน
Sustainable	suff	suff1	-0.509	-0.007	ผ่าน
		suff2	-0.526	.013	ผ่าน
		suff3	-0.814	.886	ผ่าน

### ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง การจัดการโซ่อุปทานแบบองค์รวมสำหรับสินค้าเกษตรของวิสาหกิจชุมชน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์มาตรวัดของตัวแปรแฝงแต่ละตัว ได้ผลจากการวิเคราะห์ ดังนี้

#### 1. การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นตัวแปรต้น ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) ความร่วมมือ (collab) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) ผู้นำ (lead) มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ 3) สมาชิก (memb) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ 4) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 5) ทุนทางวัฒนธรรม (culture) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานด้านค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.10 และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1.1 ความร่วมมือ (Collaboration) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยด้านความร่วมมือ (Collab) มีค่าเฉลี่ย 3.991 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความร่วมมือ (Collab) ระดับ

มาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.679 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

1.2 ผู้นำ (Leader) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยด้านผู้นำ (lead) มีค่าเฉลี่ย 3.584 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญปัจจัยด้านผู้นำ (lead) อยู่ในระดับมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.719 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

1.3 สมาชิก (Member) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยด้านสมาชิก (memb) มีค่าเฉลี่ย 4.098 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านสมาชิก (memb) อยู่ในระดับมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.654 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

1.4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยด้านหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) มีค่าเฉลี่ย 3.738 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) อยู่ในระดับมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.677 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

1.5 ทูทางวัฒนธรรม (Culture) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยด้านทูทางวัฒนธรรม (Culture) มีค่าเฉลี่ย 4.077 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านทูทางวัฒนธรรม (Culture) ในระดับมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.656 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของตัวแปรแฝงด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ที่ประกอบด้วย 5 ตัวแปร พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.584 - 4.098 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนของประเทศไทย ให้ความสำคัญต่อการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ในระดับมาก โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ตัวแปรสมาชิก (Member) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ตัวแปรผู้นำ (Leader) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.654 - 0.719 แสดงว่าข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน  
(Community)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
<b>Community</b>	Collab	3.991	.679	มาก
<b>Collab</b>	Collab1	3.966	.796	มาก
	Collab2	3.841	.875	มาก
	Collab3	4.167	.774	มาก
<b>Community</b>	lead	3.584	.719	มาก
<b>Lead</b>	lead1	3.276	.909	มาก
	lead2	3.714	.837	มาก
	lead3	3.794	.865	มาก
	lead4	3.104	1.136	ปานกลาง
	lead5	3.854	.846	มาก
	lead6	3.719	.922	มาก
	lead7	3.630	.972	มาก
<b>Community</b>	memb	4.098	.654	มาก
<b>Memb</b>	memb1	4.128	.749	มาก
	memb2	4.115	.746	มาก
	memb3	4.177	.730	มาก
	memb4	4.130	.791	มาก
	memb5	3.974	.830	มาก
<b>Community</b>	gove	3.738	.677	มาก
<b>Gove</b>	gove1	4.021	.801	มาก
	gove2	3.477	1.022	มาก
	gove3	3.789	.846	มาก
	gove4	3.664	.890	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
Community	Culture	4.077	.656	มาก
Culture	Culture1	4.070	.860	มาก
	Culture2	4.023	.780	มาก
	Culture3	4.138	.718	มาก

## 2. การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ซึ่งเป็นตัวแปรภายในคั่นกลาง ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ดังนี้ 1) การวางแผน (plan) มีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ 2) การจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ 3) การผลิต (manu) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ 4) การส่งมอบ (deli) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ 5) การส่งคืน (return) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 6) การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานด้านค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.11 และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการวางแผน (plan) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.890 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการวางแผน (plan) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.660 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

2.2 การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.017 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านด้านการจัดหาวัตถุดิบ (proc) อยู่ในระดับมากและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.712 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

2.3 การผลิต (Manufacturing) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการผลิต (manu) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.665 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการผลิต (manu) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.727 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

2.4 การส่งมอบ (Delivery) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการส่งมอบ (deli) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.951 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยการส่งมอบ (deli) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.631 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

2.5 การส่งคืน (Returning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการส่งคืน (return) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.891 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยการส่งคืน (return) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.753 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

2.6 การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.760 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยการสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.791 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของตัวแปรแฝงด้านการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ที่ประกอบด้วย 6 ตัวแปร พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง (3.665 - 4.017) แสดงว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรในประเทศไทย ให้ความสำคัญต่อการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ในระดับมาก โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ตัวแปรการจัดหาวัตถุดิบ (Procurement) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตัวแปรการสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.631 - 0.791 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
<b>SCOR</b>	plan	3.890	.660	มาก
<b>Plan</b>	plan1	3.966	.898	มาก
	plan2	3.727	.868	มาก
	plan3	3.591	.941	มาก
	plan4	3.935	.794	มาก
	plan5	3.943	.926	มาก
	plan6	3.839	.897	มาก
	plan7	4.120	.834	มาก
	plan8	3.909	.827	มาก
	plan9	3.979	.833	มาก



ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
<b>SCOR</b>	proc	4.017	.712	มาก
Proc	proc1	4.086	.834	มาก
	proc2	3.977	.909	มาก
	proc3	3.940	.905	มาก
	proc4	3.927	.900	มาก
	proc5	4.156	.802	มาก
<b>SCOR</b>	manu	3.665	.727	มาก
Manu	manu1	3.492	.879	มาก
	manu2	3.695	.797	มาก
	manu3	3.836	.865	มาก
	manu4	3.646	.888	มาก
	manu5	3.656	.847	มาก
<b>SCOR</b>	deli	3.951	.631	มาก
Deli	deli1	3.693	.870	มาก
	deli2	4.094	.766	มาก
	deli3	4.164	.812	มาก
	deli4	3.854	.827	มาก
<b>SCOR</b>	return	3.891	.753	มาก
Return	return1	3.703	.837	มาก
	return2	3.826	.845	มาก
	return3	3.891	.823	มาก
	return4	4.143	.857	มาก
<b>SCOR</b>	<b>Sup</b>	<b>3.760</b>	<b>.791</b>	มาก
Sup	supp1	3.828	.915	มาก
	supp2	3.784	.884	มาก
	supp3	3.854	.894	มาก
	supp4	3.576	.953	มาก

### 3. ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ซึ่งเป็นตัวแปรภายในคั่นกลาง ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) การเงิน (fina) ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ 2) ลูกค้า (cus) ข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ 3) กระบวนการภายใน (inter) ข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ และ 4) การเรียนรู้และการเติบโต (learn) ข้อคำถาม จำนวน 3 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ด้านค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.12 และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

3.1 การเงิน (Finance) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการเงิน (fina) คะแนนค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.780 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อการเงิน (fina) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.688 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

3.2 ลูกค้า (Customer) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยลูกค้า (cus) มีคะแนนค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.549 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริการลูกค้า (cus) อยู่ในระดับมาก มีข้อคำถาม อยู่ 1 ข้อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวนลูกค้าที่กลับมาซื้อสินค้าหรือบริการซ้ำและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.796 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

3.3 กระบวนการภายใน (Internal Process) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยกระบวนการภายใน (inter) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.001 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริการกระบวนการภายใน (inter) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.569 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

3.4 การเรียนรู้และการเติบโต (Learning) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยการเรียนรู้และการเติบโต (learn) คะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.798 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริการการเรียนรู้และการเติบโต (learn) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.785 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของตัวแปรแฝงด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ที่ประกอบด้วย 4 ตัวแปร พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.549 - 4.001 แสดงว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรในประเทศไทย ให้ความสำคัญต่อด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ในระดับมาก โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ตัวแปรกระบวนการภายใน (inter) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ตัวแปรลูกค้า (cus) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.569 - 0.796 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
<b>BSC</b>	fina	3.780	.688	มาก
<b>Fina</b>	fina1	3.370	.930	มาก
	fina2	3.909	.861	มาก
	fina3	3.917	.832	มาก
	fina4	3.891	.810	มาก
	fina5	3.813	.889	มาก
<b>BSC</b>	cus	3.549	.796	มาก
<b>Cus</b>	cus1	3.875	.821	มาก
	cus2	3.826	.797	มาก
	cus3	2.888	1.241	ปานกลาง
	cus4	3.438	1.010	มาก
	cus5	3.628	1.124	มาก
	cus6	3.641	1.012	มาก
<b>BSC</b>	Inter	4.001	.569	มาก
<b>Inter</b>	inter1	3.880	.805	มาก
	inter2	3.818	.800	มาก
	inter3	3.932	.762	มาก
	inter4	4.003	.800	มาก
	inter5	4.370	.703	มาก
<b>BSC</b>	learn	3.798	.785	มาก
<b>Learn</b>	learn1	3.841	.887	มาก
	learn2	3.638	.901	มาก
	learn3	3.914	.843	มาก

#### 4. ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรวัดของตัวแปรด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝงภายในที่ทำหน้าที่เป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) สังคม (socia) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) สิ่งแวดล้อม (envir) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 3) เศรษฐกิจ (econ) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 4) ความพอเพียง (suff) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานด้านค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.13 และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

4.1 สังคม (Social) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยผลสังคม (socia) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.756 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริษัทผลสังคม (socia) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.707 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

4.2 สิ่งแวดล้อม (Environment) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยผลสิ่งแวดล้อม (envir) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริษัทผลสิ่งแวดล้อม (envir) อยู่ในระดับมากและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.697 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

4.3 เศรษฐกิจ (Economy) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยผลทางเศรษฐกิจ (econ) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.039 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริษัทผลทางเศรษฐกิจ (econ) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.661 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

4.4 ความพอเพียง (Sufficiency) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยผลทางความพอเพียง (suff) มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.715 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อบริษัทผลทางความพอเพียง (suff) อยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.839 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ที่ประกอบด้วย 4 ตัวแปร พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.715 - 4.039 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญต่อด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ในระดับมาก โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ตัวแปรเศรษฐกิจ (econ) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตัวแปรความพอเพียง (suff) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.661 - 0.839 แสดงว่าข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายให้ความสำคัญแตกต่างกันน้อย

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรด้านด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	Mean	Std. Deviation	แปลผล
<b>Sustainable</b>	soci	3.756	.707	มาก
<b>Soci</b>	soci1	3.904	.829	มาก
	soci2	3.607	.870	มาก
	soci3	3.758	.868	มาก
<b>Sustainable</b>	envir	3.857	.697	มาก
<b>Envir</b>	envir1	3.695	.887	มาก
	envir2	4.018	.790	มาก
	envir3	3.857	.829	มาก
<b>Sustainable</b>	econ	4.039	.661	มาก
<b>Econ</b>	econ1	4.003	.872	มาก
	econ2	4.107	.812	มาก
	econ3	3.982	.850	มาก
	econ4	4.065	.839	มาก
<b>Sustainable</b>	suff	3.715	.839	มาก
<b>Suff</b>	suff1	3.732	.910	มาก
	suff2	3.622	1.004	มาก
	suff3	3.792	.919	มาก

## ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

### 1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

#### 1.1 การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) วัดจากตัวแปร 5 ตัวแปรคือ

collab	ความร่วมมือ (Collaboration) (collab1 - collab3)
lead	ผู้นำ (Leader) (lead 1 - lead 7)
memb	สมาชิก (Member) (memb 1 - memb 5)
gove	หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) (gove 1 - gove 4)
culture	ทุนทางวัฒนธรรม(Culture) (culture 1 - culture 3)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 22 ตัวแปร โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.124 - 0.798 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ( $0.124 < r < 0.798$ ) เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่เกิดปัญหา Muticollinearity แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประชุม หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม (memb2) กับสมาชิกในกลุ่มทำงานด้วยความจริงใจ และทุ่มเทเสียสละในการทำงาน (memb4) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลุ่มได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐด้านเงินทุน หรือด้านเครื่องจักรอุปกรณ์ในการผลิต (gove2) กับกลุ่มมีการนำศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่มาใช้เพื่อการออกแบบ และผลิตสินค้า (culture2) ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

Correlations	Collab1	Collab2	Collab3	lead1	lead2	lead3	lead4	lead5	lead6	lead7	memb1	memb2	memb3	memb4	memb5	gove1	gove2	gove3	gove4	culture1	culture2	culture3	
Collab1	1																						
Collab2	.637**	1																					
Collab3	.518**	.463**	1																				
lead1	.276**	.321**	.328**	1																			
lead2	.248**	.244**	.356**	.570**	1																		
lead3	.380**	.371**	.453**	.427**	.553**	1																	
lead4	.304**	.303**	.265**	.506**	.512**	.439**	1																
lead5	.392**	.353**	.452**	.484**	.494**	.562**	.546**	1															
lead6	.382**	.239**	.465**	.529**	.568**	.549**	.504**	.634**	1														
lead7	.291**	.318**	.475**	.476**	.556**	.689**	.487**	.570**	.609**	1													
memb1	.349**	.218**	.454**	.217**	.329**	.427**	.267**	.421**	.472**	.428**	1												
memb2	.398**	.268**	.510**	.215**	.224**	.413**	.251**	.387**	.415**	.376**	.699**	1											
memb3	.312**	.285**	.521**	.182**	.284**	.409**	.277**	.347**	.373**	.354**	.699**	.778**	1										
memb4	.326**	.287**	.519**	.146**	.210**	.402**	.261**	.364**	.391**	.348**	.647**	.794**	.815**	1									
memb5	.351**	.235**	.450**	.210**	.294**	.349**	.274**	.333**	.502**	.390**	.589**	.562**	.564**	.538**	1								
gove1	.271**	.224**	.432**	.304**	.336**	.364**	.181**	.375**	.386**	.443**	.426**	.372**	.293**	.309**	.394**	1							
gove2	.296**	.164**	.206**	.192**	.175**	.215**	.214**	.232**	.226**	.270**	.251**	.281**	.247**	.204**	.224**	.428**	1						
gove3	.269**	.230**	.381**	.334**	.375**	.401**	.270**	.413**	.453**	.404**	.335**	.374**	.315**	.338**	.327**	.581**	.467**	1					
gove4	.249**	.136**	.279**	.150**	.214**	.195**	.197**	.153**	.269**	.191**	.323**	.243**	.200**	.211**	.260**	.390**	.386**	.384**	1				
culture1	.423**	.452**	.422**	.135**	.148**	.209**	.110*	.248**	.203**	.247**	.327**	.362**	.330**	.344**	.288**	.324**	.327**	.200**	.317**	1			
culture2	.498**	.541**	.552**	.282**	.302**	.406**	.224**	.445**	.398**	.398**	.433**	.422**	.397**	.334**	.380**	.380**	.124*	.265**	.237**	.562**	1		
culture3	.419**	.371**	.569**	.253**	.361**	.432**	.251**	.442**	.441**	.417**	.423**	.492**	.441**	.460**	.440**	.471**	.269**	.426**	.391**	.441**	.638**	1	

## 1.2 การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปรคือ

plan	การวางแผน (Planning) (plan 1 - plan 9)
proc	การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement) (proc 1 - proc 5)
manu	การผลิต (Manufacturing) (manu 1 - manu 5)
deli	การส่งมอบ (Delivery) (deli 1 - deli 4)
return	การส่งคืน (Returning) (return 1 - return 4)
supp	การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations) (supp 1 - supp 4)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 31 ตัวแปร โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.120 - 0.839 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ( $p\text{-value} < 0.01$ ) ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ( $0.120 < r < 0.839$ ) เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่เกิดปัญหา Muticollinearity แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นการรับคืนสินค้าจากลูกค้าที่ชำรุดเสียหาย (return1) กับ การซ่อมแซมหรือบริการหลังการขาย (return2) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างวางแผนให้บริการจัดเป็นแหล่งศึกษาดูงาน และให้ความรู้ เช่น การทำสาธิตการผลิตสินค้า (plan6) กับ จัดหาวัตถุดิบให้ถูกต้องตามความต้องการที่ใช้ในการผลิต (proc1) ดังแสดงในตารางที่ 4.15



ตารางที่ 4.15 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

Correlations	plan1	plan2	plan3	plan4	plan5	plan6	plan7	plan8	plan9	proc1	proc2	proc3	proc4	proc5	manu1	manu2	manu3	manu4	manu5	deli1	deli2	deli3	deli4	return1	return2	return3	return4	supp1	supp2	supp3	supp4					
plan1	1																																			
plan2	.360**	1																																		
plan3	.435**	.579**	1																																	
plan4	.312**	.531**	.499**	1																																
plan5	.359**	.598**	.554**	.606**	1																															
plan6	.369**	.544**	.584**	.469**	.812**	1																														
plan7	.361**	.532**	.462**	.461**	.566**	.563**	1																													
plan8	.341**	.486**	.516**	.516**	.607**	.582**	.622**	1																												
plan9	.411**	.483**	.619**	.555**	.651**	.628**	.605**	.691**	1																											
proc1	.339**	.238**	.215**	.285**	.172**	.120**	.162**	.170**	.224**	1																										
proc2	.415**	.286**	.343**	.378**	.373**	.309**	.203**	.386**	.351**	.536**	1																									
proc3	.351**	.265**	.302**	.274**	.279**	.216**	.176**	.178**	.241**	.564**	.588**	1																								
proc4	.336**	.296**	.341**	.333**	.321**	.267**	.217**	.233**	.301**	.558**	.579**	.527**	1																							
proc5	.384**	.298**	.303**	.323**	.282**	.235**	.229**	.234**	.317**	.593**	.599**	.556**	.779**	1																						
manu1	.445**	.355**	.481**	.345**	.426**	.412**	.283**	.356**	.406**	.273**	.357**	.329**	.339**	.327**	1																					
manu2	.438**	.453**	.460**	.402**	.464**	.450**	.346**	.421**	.470**	.287**	.394**	.380**	.391**	.418**	.710**	1																				
manu3	.400**	.389**	.411**	.391**	.467**	.430**	.302**	.424**	.459**	.154**	.357**	.268**	.317**	.345**	.518**	.635**	1																			
manu4	.512**	.393**	.445**	.353**	.483**	.449**	.350**	.383**	.431**	.242**	.375**	.321**	.415**	.386**	.605**	.666**	.709**	1																		
manu5	.562**	.387**	.479**	.359**	.484**	.422**	.424**	.444**	.538**	.208**	.352**	.300**	.365**	.406**	.582**	.637**	.678**	.793**	1																	
deli1	.324**	.342**	.331**	.266**	.292**	.264**	.371**	.400**	.326**	.314**	.298**	.182**	.218**	.290**	.284**	.298**	.297**	.295**	.342**	1																
deli2	.309**	.290**	.264**	.349**	.291**	.227**	.305**	.273**	.294**	.376**	.367**	.306**	.298**	.426**	.242**	.316**	.208**	.229**	.243**	.545**	1															
deli3	.301**	.312**	.283**	.345**	.259**	.162**	.214**	.158**	.279**	.396**	.447**	.415**	.377**	.525**	.260**	.251**	.250**	.302**	.337**	.356**	.496**	1														
deli4	.321**	.246**	.313**	.324**	.228**	.151**	.268**	.248**	.303**	.454**	.471**	.386**	.400**	.507**	.311**	.412**	.273**	.342**	.406**	.388**	.446**	.526**	1													
return1	.456**	.391**	.376**	.368**	.524**	.493**	.328**	.387**	.448**	.220**	.327**	.266**	.356**	.369**	.433**	.408**	.347**	.417**	.408**	.229**	.247**	.226**	.205**	1												
return2	.522**	.391**	.478**	.423**	.544**	.497**	.348**	.433**	.496**	.273**	.399**	.277**	.416**	.445**	.446**	.429**	.454**	.474**	.496**	.289**	.280**	.266**	.277**	.839**	1											
return3	.518**	.437**	.458**	.449**	.553**	.503**	.422**	.492**	.522**	.284**	.387**	.296**	.381**	.485**	.385**	.451**	.466**	.465**	.504**	.329**	.315**	.293**	.314**	.745**	.810**	1										
return4	.505**	.397**	.423**	.421**	.547**	.523**	.352**	.461**	.469**	.224**	.373**	.240**	.339**	.408**	.315**	.423**	.479**	.403**	.471**	.259**	.218**	.274**	.195**	.635**	.688**	.711**	1									
supp1	.632**	.293**	.358**	.251**	.333**	.354**	.273**	.321**	.386**	.314**	.359**	.230**	.321**	.374**	.453**	.504**	.466**	.552**	.608**	.265**	.273**	.263**	.315**	.366**	.431**	.408**	.431**	1								
supp2	.623**	.365**	.358**	.333**	.364**	.391**	.336**	.391**	.451**	.323**	.449**	.304**	.401**	.412**	.450**	.459**	.449**	.545**	.595**	.287**	.331**	.319**	.318**	.407**	.471**	.481**	.417**	.794**	1							
supp3	.658**	.376**	.429**	.241**	.343**	.397**	.356**	.424**	.431**	.276**	.365**	.235**	.363**	.414**	.447**	.495**	.509**	.507**	.617**	.305**	.306**	.281**	.264**	.410**	.464**	.479**	.443**	.723**	.734**	1						
supp4	.572**	.308**	.319**	.167**	.253**	.295**	.245**	.246**	.337**	.332**	.362**	.316**	.354**	.384**	.378**	.400**	.390**	.510**	.518**	.274**	.284**	.239**	.322**	.349**	.398**	.400**	.324**	.581**	.582**	.626**	1					

### 1.3 ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

fina	การเงิน (Finance) (fina1 - fina5)
cus	ลูกค้า (Customer) (cus 1 - cus 6 )
inter	กระบวนการภายใน (Internal Process) (inter 1 - inter 5 )
learn	การเรียนรู้และการเติบโต (Learning) (learn 1 - learn 3 )

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 19 ตัวแปร โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.164 - 0.764 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ( $p\text{-value} < 0.01$ ) ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ( $0.173 < r < 0.764$ ) เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่เกิดปัญหา Muticollinearity แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นการสรรหาแรงงานจากในชุมชนที่จัดตั้งกลุ่ม (inter2) กับมีวิธีการคัดเลือกแรงงานให้ตรงตามลักษณะงานและความถนัดของแรงงาน (inter3) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเป็นการผลิตสินค้าได้ตามความต้องการของลูกค้าสั่งซื้อ (cus5) กับมีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าดำเนินงาน อย่างเหมาะสม (inter4) ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

Correlations	fina1	fina2	fina3	fina4	fina5	cus1	cus2	cus3	cus4	cus5	cus6	inter1	inter2	inter3	inter4	inter5	learn1	learn2	learn3
fina1	1																		
fina2	.456**	1																	
fina3	.404**	.711**	1																
fina4	.494**	.596**	.645**	1															
fina5	.431**	.568**	.529**	.635**	1														
cus1	.266**	.379**	.310**	.384**	.358**	1													
cus2	.288**	.373**	.313**	.314**	.344**	.621**	1												
cus3	.310**	.247**	.191**	.190**	.248**	.412**	.458**	1											
cus4	.378**	.385**	.304**	.355**	.322**	.602**	.627**	.595**	1										
cus5	.309**	.316**	.279**	.348**	.293**	.425**	.458**	.546**	.664**	1									
cus6	.355**	.364**	.256**	.363**	.340**	.584**	.556**	.558**	.665**	.589**	1								
inter1	.331**	.319**	.273**	.344**	.341**	.341**	.382**	.313**	.305**	.271**	.379**	1							
inter2	.378**	.328**	.318**	.368**	.392**	.406**	.454**	.342**	.387**	.366**	.425**	.724**	1						
inter3	.374**	.341**	.312**	.407**	.409**	.450**	.389**	.321**	.398**	.330**	.429**	.625**	.764**	1					
inter4	.329**	.383**	.306**	.363**	.302**	.215**	.210**	.195**	.199**	.164**	.237**	.223**	.254**	.300**	1				
inter5	.233**	.345**	.245**	.328**	.324**	.419**	.376**	.173**	.345**	.237**	.293**	.355**	.375**	.383**	.230**	1			
learn1	.334**	.408**	.325**	.346**	.413**	.374**	.470**	.520**	.515**	.443**	.509**	.368**	.434**	.432**	.232**	.316**	1		
learn2	.350**	.385**	.325**	.361**	.404**	.415**	.490**	.494**	.539**	.411**	.447**	.314**	.477**	.398**	.212**	.278**	.745**	1	
learn3	.324**	.450**	.410**	.464**	.498**	.520**	.549**	.452**	.560**	.459**	.536**	.385**	.457**	.450**	.295**	.397**	.691**	.664**	1

#### 1.4 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

soci	สังคม (Social) (soci1 - soci3)
envir	สิ่งแวดล้อม (Environment) (envir 1 - envir 3)
econ	เศรษฐกิจ (Economy) (econ 1 - econ 4)
suff	ความพอเพียง (Sufficiency) (suff 1 - suff 3)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 13 ตัวแปร โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.193 - 0.710 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ( $p\text{-value} < 0.01$ ) ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ( $0.193 < r < 0.710$ ) เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่เกิดปัญหา Muticollinearity แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นกลุ่มมีการวางแผนการผลิตสินค้า และการขาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่กระทบต่อวิถีชีวิตตนเองและชุมชน (suff1) กับกลุ่มสามารถปรับการดำเนินวิสาหกิจได้ทันทั่วทั้งกับสภาพเศรษฐกิจและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง (suff 3) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือกลุ่มผลิตสินค้าโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสถานะแวดล้อมของชุมชน (envir1) กับการดำเนินงานของกลุ่ม คำนึงถึงผลในระยะยาวมากกว่าผลกำไรในระยะสั้น (econ3) ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

Correlations	soci1	soci2	soci3	envir1	envir2	envir3	econ1	econ2	econ3	econ4	suff1	suff2	suff3
soci1	1												
soci2	.472**	1											
soci3	.515**	.583**	1										
envir1	.510**	.535**	.657**	1									
envir2	.401**	.478**	.445**	.478**	1								
envir3	.512**	.498**	.576**	.569**	.586**	1							
econ1	.221**	.256**	.277**	.197**	.391**	.351**	1						
econ2	.252**	.293**	.322**	.368**	.420**	.422**	.354**	1					
econ3	.249**	.301**	.266**	.193**	.428**	.396**	.553**	.389**	1				
econ4	.197**	.325**	.258**	.234**	.428**	.400**	.500**	.434**	.683**	1			
suff1	.312**	.430**	.413**	.400**	.552**	.527**	.320**	.516**	.415**	.399**	1		
suff2	.357**	.416**	.533**	.410**	.476**	.515**	.314**	.350**	.347**	.352**	.666**	1	
suff3	.395**	.433**	.467**	.473**	.559**	.595**	.346**	.471**	.359**	.373**	.710**	.679**	1

## 2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรในกรอบแนวความคิด โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) อันดับที่ 2 ได้ทำการวิเคราะห์ตัวแปรแฝง ในกรอบแนวคิดการวิจัยทั้ง 4 ตัวแปร โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรแฝงทั้ง 4 ตัว กับตัวแปรสังเกตได้ทีละตัวแปรแฝง ได้แก่ (1) ตัวแปรด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) (2) ตัวแปรด้านการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) (3) ตัวแปรด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) (4) ตัวแปรด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแต่ละข้อคำถามโดยปัจจัยที่มีความสำคัญขององค์ประกอบเมื่อจะมีค่า C.R. (Critical Ratio) ซึ่งหมายถึงค่า Z มีค่า  $> 1.96$  และค่า p-value  $< 0.05$  นั่นคือน้ำหนักปัจจัยของตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p-value  $< 0.05$ ) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2556) และพิจารณาความเหมาะสมของโมเดลการวัดตัวของแปรแฝงแต่ละตัวแปรด้วยค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดล ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ ค่าสถิติ CMIN/df, GFI, CFI, IFI, NFI, RMR และ RMSEA ส่วนการใช้ค่า p-value of Chi-square ( $\chi^2$ ) วัดความสอดคล้องของโมเดลมีข้อจำกัด คือ ค่า  $\chi^2$  จะมีค่ามากขึ้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ และเมื่อมีจำนวนตัวแปรแฝงมาก จึงทำให้มีโอกาสปฏิเสธ  $H_0$  ดังนั้นเมื่อโมเดลปฏิเสธ  $H_0$  ให้พิจารณาค่า  $\chi^2 / df$  ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า 3.00 (กรีซ แรงสูงเนิน, 2554; กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2556; ยุทธ ไกยวรรณ, 2556) ผู้วิจัยสามารถสรุปความสอดคล้องของโมเดลจากค่าสถิติ CMIN/df, GFI, NFI, CFI, IFI, RMR และ RMSEA แทน ค่าสถิติ Chi-square ( $\chi^2$ ) ตามตารางที่ 3.7 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

### ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Latent Variable) ได้แก่

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปรคือ

Collab ความร่วมมือ (Collaboration)

lead ผู้นำ (Leader)

memb สมาชิก (Member)

gove หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company)

Culture ทุนทางวัฒนธรรม (Culture)

### ตัวแปรกึ่งกลาง (Mediator/Intervening Variables)

การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปรคือ

plan การวางแผน (Planning)

proc การจัดหาวัตถุดิบ (Procurement)

manu การผลิต (Manufacturing)

deli	การส่งมอบ (Delivery)
return	การส่งคืน (Returning)
supp	การสนับสนุนการดำเนินงาน (Support Operations)

ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

fina	การเงิน (Finance)
cus	ลูกค้า (Customer)
inter	กระบวนการภายใน (Internal Process)
learn	การเรียนรู้และการเติบโต (Learning)

#### ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Latent Variable) ได้แก่

ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปรคือ

soci	สังคม (Social)
envir	สิ่งแวดล้อม (Environment)
econ	เศรษฐกิจ (Economy)
suff	ความพอเพียง (Sufficiency)

### 2.1 การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

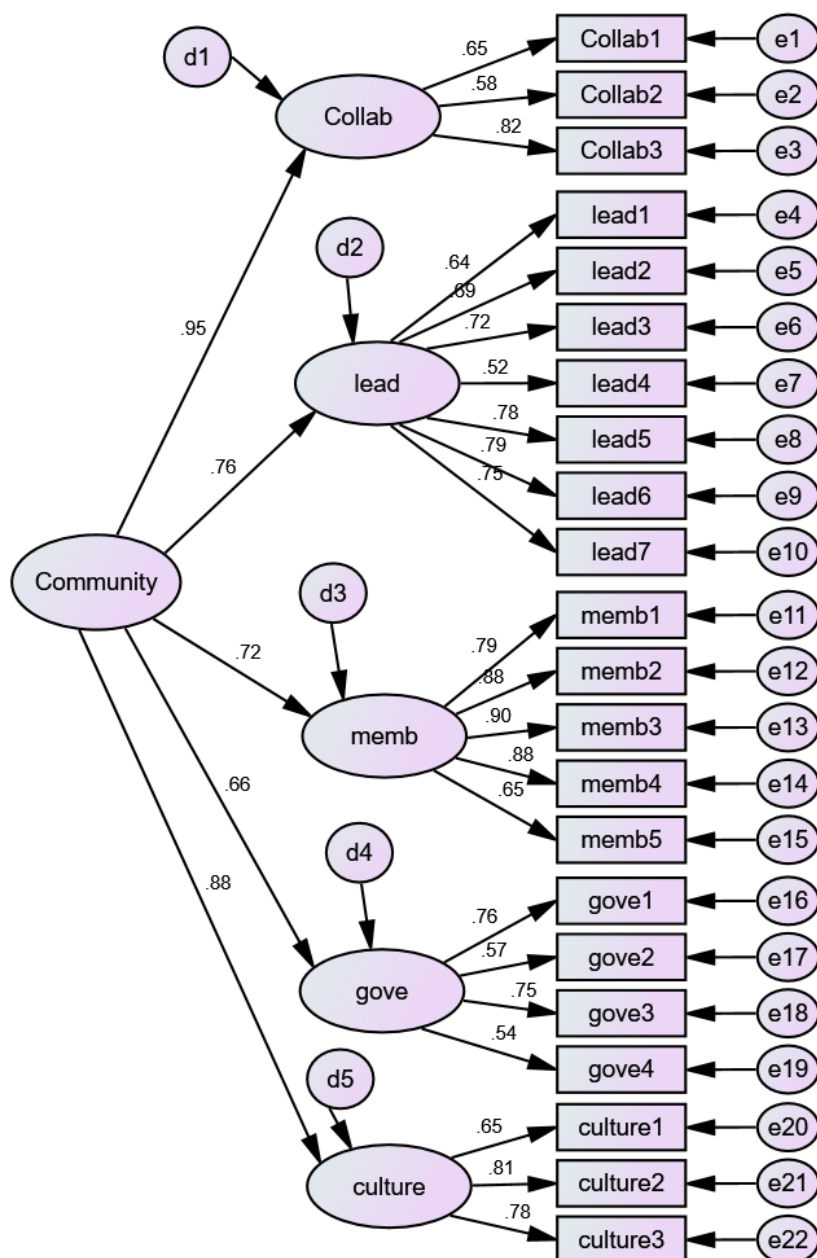
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ที่ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ ความร่วมมือ (Collab) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ (Collab1 - Collab3) ผู้นำ (lead) มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ (lead1 - lead7) สมาชิก (memb) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ (memb1 - memb5) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (gove) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (gove1 - gove4) ทุนทางวัฒนธรรม (Culture) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ (culture1 - culture3) ได้แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 4.1 ตารางที่ 4.18 - 4.19

ตาราง 4.18 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลก่อนปรับและหลังปรับโมเดลแบบจำลองการรวมกลุ่ม  
ในวิสาหกิจชุมชน (Community)

ดัชนีความสอดคล้อง	เกณฑ์ที่ใช้ในการ พิจารณา	ก่อนปรับโมเดล	หลังปรับโมเดล
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.00	3.799	1.895
GFI	> 0.90	0.844	0.929
CFI	> 0.90	0.882	0.967
NFI	> 0.90	0.847	0.933
IFI	> 0.90	0.883	0.967
RMR	< 0.05	0.049	0.033
RMSEA	< 0.08	0.085	0.048

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4.18 พบว่า ค่าสถิติวัดความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิง  
ยืนยันที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) บางส่วนไม่  
อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาหลักที่ค่า ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 3.799 ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 3 จึงแสดงให้เห็น  
เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันตามที่กำหนด ยังไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ  
ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดลบางตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ จึงพิจารณาหาโมเดลที่กลมกลืนกับข้อมูล  
เชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้โมเดลที่มีค่าพารามิเตอร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างแท้จริง จึงปรับโมเดลใหม่  
โดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎีประกอบค่าดัชนีปรับแต่งโมเดล (MI) เมื่อปรับโมเดลให้กลมกลืนแล้วจึง  
ได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 1.895 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 เป็นไปตาม  
เกณฑ์ที่กำหนดและมีค่า p-value of Chi-square = 0.000 โดยได้ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดล  
ดังนี้ CMIN/df = 1.895, GFI = 0.929, CFI = 0.967, NFI = 0.933, IFI = 0.967, RMR = 0.033, RMSEA = 0.048  
และมีค่า p-value of Chi-square = 0.000





Chi-square = 341.128, Chi-square/df = 1.895, df = 180, p = .000, GFI = .929  
 CFI = .967, NFI = .933, IFI = .967, AGFI = .900, RMR = .033, RMSEA = .048

ภาพประกอบที่ 4.1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นอันดับที่ 2 ของการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน  
 (Community)

ตารางที่ 4.19 ค่าสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน  
(Community)

ข้อคำถาม	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE
<b>Collab</b>	<--- Community	0.949	0.125	8.646	***	0.96	0.84
<b>lead</b>	<--- Community	0.762	0.098	9.144	***		
<b>memb</b>	<--- Community	0.721	0.087	9.806	***		
<b>gove</b>	<--- Community	0.658	0.09	8.884	***		
<b>Culture</b>	<--- Community	0.877	0.105	9.523	***		
<b>Collab1</b>	<--- Collab	0.652	0.082	12.67	***	0.80	0.58
<b>Collab2</b>	<--- Collab	0.582	0.076	12.67	***		
<b>Collab3</b>	<--- Collab	0.825	0.097	12.613	***		
<b>lead1</b>	<--- lead	0.642	0.076	13.299	***	0.89	0.54
<b>lead2</b>	<--- lead	0.689	0.075	13.299	***		
<b>lead3</b>	<--- lead	0.721	0.089	11.986	***		
<b>lead4</b>	<--- lead	0.525	0.123	8.315	***		
<b>lead5</b>	<--- lead	0.778	0.088	12.77	***		
<b>lead6</b>	<--- lead	0.795	0.095	13.08	***		
<b>lead7</b>	<--- lead	0.747	0.099	12.379	***		
<b>memb1</b>	<--- memb	0.786	0.045	20.01	***	0.94	0.78
<b>memb2</b>	<--- memb	0.879	0.055	20.01	***		
<b>memb3</b>	<--- memb	0.897	0.054	20.537	***		
<b>memb4</b>	<--- memb	0.878	0.059	19.945	***		
<b>memb5</b>	<--- memb	0.646	0.067	13.568	***		
<b>gove1</b>	<--- gove	0.756	0.101	10.231	***	0.79	0.49
<b>gove2</b>	<--- gove	0.569	0.095	10.231	***		
<b>gove3</b>	<--- gove	0.747	0.082	12.745	***		
<b>gove4</b>	<--- gove	0.536	0.084	9.426	***		

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE	
Culture1	<---	Culture	0.649	0.07	12.826	***	0.86	0.67
Culture2	<---	Culture	0.812	0.087	12.826	***		
Culture3	<---	Culture	0.777	0.08	12.364	***		

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

จากภาพประกอบที่ 4.1 และตารางที่ 4.19 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.658 - 0.949 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่า C.R. (Critical Ratio) > 1.96 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของตัวแปรแฝง

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว มีดังนี้ ความร่วมมือ (Collaboration) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.582 - 0.825 ผู้นำ (Leader) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.525 - 0.795 สมาชิก (Member) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.646 - 0.897 หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.536 - 0.756 ทุนทางวัฒนธรรม (Culture) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.649 - 0.812

เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) ของตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.96 มีค่าดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.60 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของมาตรวัดคือการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดองค์ประกอบเดียวกันได้ ผลที่ได้ตัวแปรสังเกตมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.84 สูงกว่า 0.50 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ความร่วมมือ (Collaboration) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.80 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรความร่วมมือ (Collaboration) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.58

ผู้นำ (Leader) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.89 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรผู้นำ (Leader) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.54

สมาชิก (Member) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.94 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรสมาชิก (Member) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.78

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.79 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ไม่ดีเท่าที่ควร มีค่าเท่ากับ 0.49 น้อยกว่า 0.50 เล็กน้อย

ทุนทางวัฒนธรรม (Culture) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.86 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรทุนทางวัฒนธรรม (Culture) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.67

นอกจากนี้ค่าน้ำหนักของค์ประกอบของข้อคำถามทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ( $p\text{-value} < 0.001$ ) แสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่บ่งบอกถึงปัจจัยในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของค์ประกอบของข้อคำถามของตัวแปรทั้ง 5 ตัว พบว่าข้อคำถามทุกข้อเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญต่อองค์ประกอบเหล่านั้น เนื่องจาก มีค่า C.R. (Critical Ratio)  $> 1.96$  สรุปได้ว่าข้อคำถามทุกข้อมีน้ำหนักของค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) ตัวแปรแฝงการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีค่าน้ำหนักของค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝง สูงที่สุดคือความร่วมมือ (Collaboration) รองลงมาคือทุนทางวัฒนธรรม (Culture) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ความร่วมมือ (Collaboration) มีค่าน้ำหนักของค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้ สูงที่สุดคือการรวมกลุ่มจากเครือข่าย (Collab3) รองลงมาคือ มีการรวมกลุ่มจากสตรีแม่บ้าน (Collab2)

ผู้นำ (Leader) ค่าน้ำหนักของค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ ผู้นำมีความน่าเชื่อถือ (lead7) รองลงมาคือผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ (lead3) สมาชิก (Member) ค่าน้ำหนักของค์ประกอบ (Factor Loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ สมาชิก

มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกลุ่ม (memb3) รองลงมาคือสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประชุม หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม (memb2)

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Government and Company) คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ กลุ่มได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐในการให้ความรู้ (gove1) รองลงมาคือกลุ่มได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานเอกชนเข้ามาให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น (gove3)

ทุนทางวัฒนธรรม (Culture) คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือกลุ่มมีการนำศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่มาใช้เพื่อการออกแบบ และผลิตสินค้า (Culture2) รองลงมาคือกลุ่มมีการนำศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานภูมิปัญญาสากล เพื่อใช้ในการออกแบบและผลิตสินค้า (Culture3)

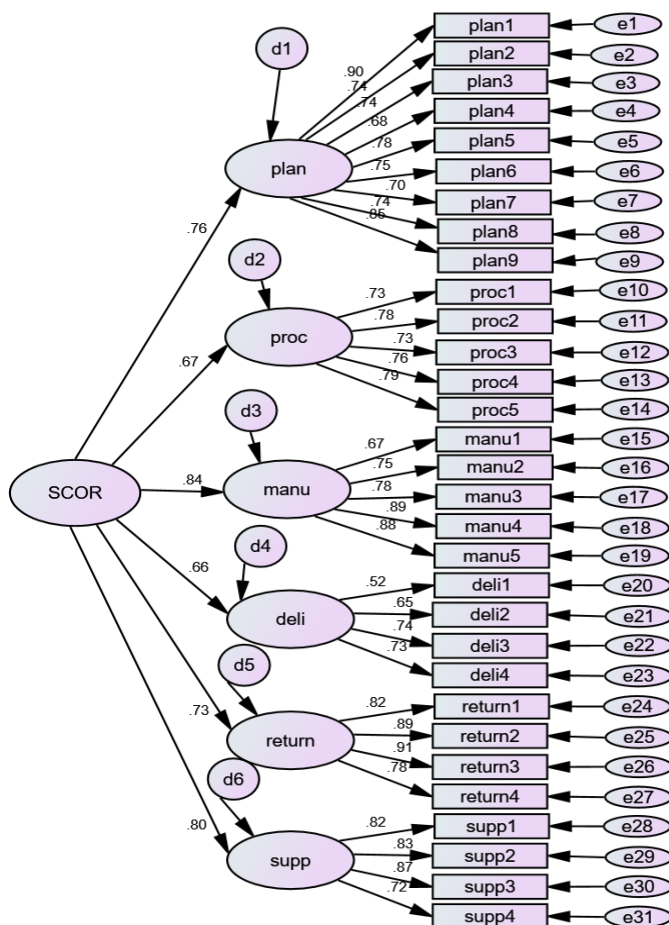
## 2.2 การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ที่ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ การวางแผน (plan) ข้อคำถาม 9 ข้อ (plan1 - plan9) การจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ (proc1 - proc5) การผลิต (manu) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ (manu 1 - manu 5) การส่งมอบ (deli) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (deli 1 - deli 4) การส่งคืน (return) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (return 1 - return 4) การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (supp 1 - supp 4) ได้แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 4.2 ตารางที่ 4.20 - 4.21

ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลก่อนปรับและหลังปรับ โมเดลการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ดัชนีความสอดคล้อง	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ก่อนปรับโมเดล	หลังปรับโมเดล
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.00	3.842	1.690
GFI	> 0.90	0.792	0.906
CFI	> 0.90	0.857	0.969
NFI	> 0.90	0.817	0.928
IFI	> 0.90	0.857	0.969
RMR	< 0.05	0.059	0.034
RMSEA	< 0.08	0.086	0.042

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4.20 พบว่า ค่าสถิติวัดความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงซ้อนที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) บางส่วนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาหลักที่ค่า ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 3.842 ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 3 จึงแสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงซ้อนตามที่กำหนด ไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดลบางตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ จึงพิจารณาหาโมเดลที่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อให้ได้โมเดลที่มีค่าพารามิเตอร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างแท้จริง จึงปรับโมเดลใหม่อีกเล็กน้อยโดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎีประกอบค่าดัชนีปรับแต่งโมเดล (MI) เมื่อปรับโมเดลให้กลมกลืนแล้วจึงได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 1.690 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยได้ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ CMIN/df = 1.690, GFI = 0.906, CFI = 0.969, NFI = 0.928, IFI = 0.969 RMR = 0.034, RMSEA = 0.042 และมีค่า p-value of Chi-square = 0.000



Chi-square = 647.291, Chi-square/df = 1.690, df = 383, p = .000, GFI = .906  
CFI = .969, NFI = .928, IFI = .969, RMR = .034, RMSEA = .042

ภาพประกอบที่ 4.2 การวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงซ้อนอันดับที่ 2 ของการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ตารางที่ 4.21 ค่าสถิติการวิเคราะห์ห้้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

ข้อคำถาม	ตัวแปร	ค่านำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE	
plan	<---	SCOR	0.762	0.113	9.04	***	0.95	0.75
proc	<---	SCOR	0.667	0.07	9.479	***		
manu	<---	SCOR	0.843	0.081	9.889	***		
deli	<---	SCOR	0.658	0.065	7.354	***		
return	<---	SCOR	0.729	0.068	12.176	***		
supp	<---	SCOR	0.797	0.078	12.457	***		
plan1	<---	plan	0.896	0.113	11.188	***	0.93	0.62
plan2	<---	plan	0.736	0.071	11.188	***		
plan3	<---	plan	0.740	0.077	11.374	***		
plan4	<---	plan	0.681	0.063	10.721	***		
plan5	<---	plan	0.784	0.078	11.517	***		
plan6	<---	plan	0.753	0.075	11.297	***		
plan7	<---	plan	0.701	0.067	10.875	***		
plan8	<---	plan	0.736	0.065	11.376	***		
plan9	<---	plan	0.847	0.071	12.31	***		
proc1	<---	proc	0.727	0.059	14.484	***	0.90	0.64
proc2	<---	proc	0.776	0.081	14.484	***		
proc3	<---	proc	0.730	0.081	13.609	***		
proc4	<---	proc	0.756	0.082	13.713	***		
proc5	<---	proc	0.792	0.072	14.457	***		
manu1	<---	manu	0.666	0.056	17.48	***	0.92	0.71
manu2	<---	manu	0.746	0.058	17.48	***		
manu3	<---	manu	0.785	0.082	14.064	***		
manu4	<---	manu	0.886	0.088	15.316	***		
manu5	<---	manu	0.884	0.084	15.377	***		

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE	
deli1	<---	deli	0.515	0.087	10.384	***	0.82	0.54
deli2	<---	deli	0.647	0.107	10.384	***		
deli3	<---	deli	0.744	0.148	9.26	***		
deli4	<---	deli	0.725	0.148	9.069	***		
return1	<---	return	0.820	0.033	28.055	***	0.94	0.79
return2	<---	return	0.891	0.039	28.055	***		
return3	<---	return	0.908	0.052	20.866	***		
return4	<---	return	0.785	0.055	17.717	***		
supp1	<---	supp	0.819	0.043	23.794	***	0.90	0.70
supp2	<---	supp	0.827	0.041	23.794	***		
supp3	<---	supp	0.865	0.052	19.801	***		
supp4	<---	supp	0.722	0.059	15.547	***		

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

จากภาพประกอบที่ 4.2 และตารางที่ 4.21 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.658 - 0.843 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่า C.R. (Critical Ratio) > 1.96 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของตัวแปรแฝง

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว มีดังนี้ การวางแผน (plan) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.681 - 0.896 การจัดหาวัตถุดิบ (proc) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.727 - 0.792 การผลิต (manu) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.666 - 0.886 การส่งมอบ (deli) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.515 - 0.744 การส่งคืน (return) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.785 - 0.908 การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.722 - 0.865

เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) ของตัวแปรแฝงการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.95 มีค่าดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.60 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่า



ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของมาตรวัดคือการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดองค์ประกอบเดียวกันได้ ผลที่ได้ตัวแปรสังเกตมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.75 สูงกว่า 0.50 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

การวางแผน (plan) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.93 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวางแผน (plan) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.62

การจัดหาวัตถุดิบ (proc) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.90 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการจัดหาวัตถุดิบ (proc) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.64

การผลิต (manu) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.92 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการผลิต (manu) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.71

การส่งมอบ (deli) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.82 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการส่งมอบ (deli) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.54

การส่งคืน (return) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.94 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการส่งคืน (return) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.79

การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.90 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยของค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.70

นอกจากนี้ค่าน้ำหนักของค์ประกอบของข้อคำถามทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ( $p\text{-value} < 0.001$ ) แสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่บ่งบอกถึงปัจจัยในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของค์ประกอบของข้อคำถามของตัวแปรทั้ง 6 ตัว พบว่าข้อคำถามทุกข้อเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญต่อองค์ประกอบเหล่านั้น เนื่องจาก มีค่า C.R. (Critical Ratio)  $> 1.96$  สรุปได้ว่าข้อคำถามทุกข้อมีน้ำหนักของค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ )

ตัวแปรแฝงการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝง สูงที่สุดการผลิต (manu) รองลงมาคือการสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

การวางแผน (plan) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือวางแผนความต้องการสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า (plan1) รองลงมาคือวางแผนการรับสินค้าคืน (plan9)

การจัดหาวัตถุดิบ (proc) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ ตรวจสอบวัตถุดิบที่จัดหาที่จะผลิตเองหรือสั่งซื้อ (proc5) รองลงมาคือจัดหาวัตถุดิบ โดยให้ความสำคัญจากภายในชุมชนหรือสมาชิก (proc2)

การผลิต (manu) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ ผลิตสินค้าและกำจัดของเสียโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (manu4) รองลงมาคือ นำเอกลักษณ์ของชุมชนมาผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า (manu5)

การส่งมอบ (deli) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ การขนส่งสินค้าด้วยวิธีที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า (deli3) รองลงมาคือ คำนึงถึงความถูกต้องของสินค้านำรวมทั้งเอกสารการส่งมอบ (deli4)

การส่งคืน (return) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ รับคืนจากลูกค้าที่ไม่พึงพอใจในสินค้า (return3) รองลงมาคือ ซ่อมแซมหรือบริการหลังการขาย (return2)

การสนับสนุนการดำเนินงาน (supp) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ มีสิ่งอำนวยความสะดวก น้ำ ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต สนับสนุนการดำเนินวิสาหกิจชุมชน (supp3) รองลงมาคือทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้ตามมาตรฐานหน่วยงานภาครัฐ (supp2)

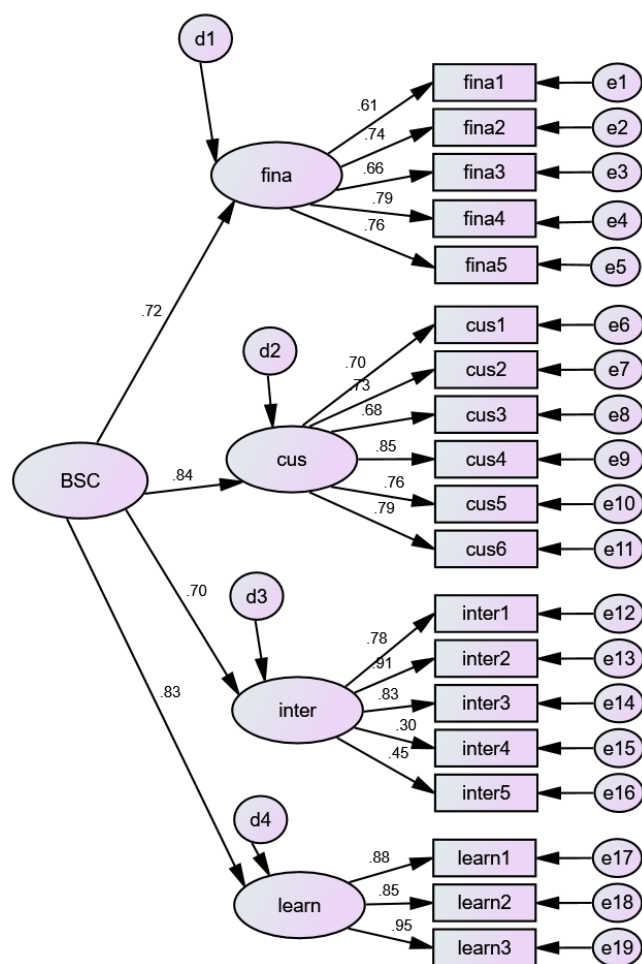
### 2.3 ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ที่ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ การเงิน (fina) ข้อคำถาม 5 ข้อ (fina 1 - fina 5) ลูกค้า (cus) กับข้อคำถาม 6 ข้อ (cus 1 - cus 6) กระบวนการภายใน (inter) กับข้อคำถาม 5 ข้อ (inter 1 - inter 5) การเรียนรู้และการเติบโต (learn) กับข้อคำถาม 3 ข้อ (learn 1 - learn 3) ได้แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 4.3 ตารางที่ 4.22 - 4.23

ตารางที่ 4.22 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลก่อนปรับและหลังปรับโมเดลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ดัชนีความสอดคล้อง	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ก่อนปรับโมเดล	หลังปรับโมเดล
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.00	3.099	1.843
GFI	> 0.90	0.883	0.934
CFI	> 0.90	0.924	0.972
NFI	> 0.90	0.892	0.941
IFI	> 0.90	0.925	0.972
RMR	< 0.05	0.051	0.039
RMSEA	< 0.08	0.074	0.047

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4.22 พบว่า ค่าสถิติวัดความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) บางส่วนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาหลักที่ค่า ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 3.099 ซึ่งมีความมากกว่า 3 จึงแสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันตามที่กำหนด มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดลบางตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ จึงพิจารณาหาโมเดลที่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อให้ได้โมเดลที่มีค่าพารามิเตอร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างแท้จริง จึงปรับโมเดลใหม่ โดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎีประกอบค่าดัชนีปรับแต่งโมเดล (MI) เมื่อปรับโมเดลให้กลมกลืนแล้วจึงได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 1.843 ซึ่งมีความน้อยกว่า 3 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยได้ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ CMIN/df = 1.843, GFI = 0.934, CFI = 0.972, NFI = 0.941, IFI = 0.972, RMR = 0.039, RMSEA = 0.047 และมีค่า p-value of Chi-square = 0.000



Chi-square = 250.618, Chi-square/df = 1.843, df = 136, p = .000, GFI = .934  
 CFI = .972, NFI = .941, IFI = .972, RMR = .039, RMSEA = .047

ภาพประกอบที่ 4.3 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ตารางที่ 4.23 ค่าสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

ข้อคำถาม		ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE
<b>fina</b>	<---	BSC	0.722	0.097	9.655	***	0.94	0.79
<b>cus</b>	<---	BSC	0.839	0.137	8.525	***		
<b>inter</b>	<---	BSC	0.702	0.13	8.328	***		
<b>learn</b>	<---	BSC	0.828	0.175	9.054	***		
<b>fina1</b>	<---	fina	0.610	0.08	11.141	***	0.85	0.53
<b>fina2</b>	<---	fina	0.744	0.101	11.141	***		
<b>fina3</b>	<---	fina	0.66	0.096	10.052	***		
<b>fina4</b>	<---	fina	0.793	0.097	11.583	***		
<b>fina5</b>	<---	fina	0.756	0.105	11.257	***		
<b>cus1</b>	<---	cus	0.703	0.065	14.898	***	0.90	0.61
<b>cus2</b>	<---	cus	0.730	0.069	14.898	***		
<b>cus3</b>	<---	cus	0.683	0.119	12.526	***		
<b>cus4</b>	<---	cus	0.849	0.099	15.229	***		
<b>cus5</b>	<---	cus	0.758	0.12	12.498	***		
<b>cus6</b>	<---	cus	0.792	0.099	14.337	***		
<b>inter1</b>	<---	inter	0.781	0.046	18.838	***	0.88	0.62
<b>inter2</b>	<---	inter	0.908	0.062	18.838	***		
<b>inter3</b>	<---	inter	0.834	0.057	17.51	***		
<b>inter4</b>	<---	inter	0.295	0.066	5.66	***		
<b>inter5</b>	<---	inter	0.448	0.057	8.688	***		
<b>learn1</b>	<---	learn	0.879	0.051	19.683	***	0.91	0.78
<b>learn2</b>	<---	learn	0.846	0.05	19.683	***		
<b>learn3</b>	<---	learn	0.950	0.061	16.874	***		

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

จากภาพประกอบที่ 4.3 และตารางที่ 4.23 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.702 - 0.828 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่า C.R. (Critical Ratio) > 1.96 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของตัวแปรแฝง

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว มีดังนี้ การเงิน (fina) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.610 - 0.793 ลูกค้า (cus) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.683 - 0.849 กระบวนการภายใน (inter) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.295 - 0.908 การเรียนรู้และการเติบโต (learn) ค่าอยู่ระหว่าง 0.846 - 0.950

เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) ของตัวแปรแฝงความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.94 มีค่าดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.60 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วย (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของมาตรวัดคือความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดองค์ประกอบเดียวกันได้ ผลที่ได้ตัวแปรสังเกตมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.79 สูงกว่า 0.50 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

การเงิน (fina) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.85 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยขององค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการเงิน (fina) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.53

ลูกค้า (cus) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.90 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยขององค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในตัวแปรลูกค้า (cus) คำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.61

กระบวนการภายใน (inter) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.88 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยขององค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรกระบวนการภายใน (inter) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.62

การเรียนรู้และการเติบโต (learn) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.91 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยขององค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรการเรียนรู้และการเติบโต (learn) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.78

นอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ( $p\text{-value} < 0.001$ ) แสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่บ่งบอกถึงปัจจัยในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามของตัวแปรทั้ง 4 ตัว พบว่าข้อคำถามทุกข้อเป็นตัวบ่งชี้ที่ความสำคัญต่อองค์ประกอบเหล่านั้น เนื่องจาก มีค่า C.R. (Critical Ratio)  $> 1.96$  สรุปได้ว่าข้อคำถามทุกข้อมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) ตัวแปรแฝงความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝง สูงที่สุดคือลูกค้า (cus) รองลงมาคือการเรียนรู้และการเติบโต (learn) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

การเงิน (fina) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้ที่สูงที่สุดคือ มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน ซึ่งสมาชิกกลุ่มสามารถตรวจสอบได้ (fina4) รองลงมาคือมีการแบ่งปันผลกำไรให้แก่สมาชิกกลุ่มในรูปแบบเงินปันผล (fina5)

ลูกค้า (cus) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้ที่สูงที่สุดคือ ผลิตสินค้าได้ตามขนาดสินค้าและปริมาณที่ลูกค้าสั่งซื้อ (cus4) รองลงมาคือได้รับความไว้วางใจเพื่อเป็นตัวอย่างในการให้บริการและเข้าเยี่ยมชมแหล่งผลิต (cus6)

กระบวนการภายใน (inter) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้ที่สูงที่สุดคือ มีการสรรหาแรงงานจากในชุมชนที่จัดตั้งกลุ่ม (inter2) รองลงมาคือ มีวิธีการคัดเลือกแรงงานให้ตรงตามลักษณะงานและความถนัดของแรงงาน (inter3)

การเรียนรู้และการเติบโต (learn) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้ที่สูงที่สุดคือ มีการอบรม และพัฒนาทักษะในการผลิตให้พนักงาน (learn3) รองลงมาคือ มีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ (learn1)

## 2.4 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

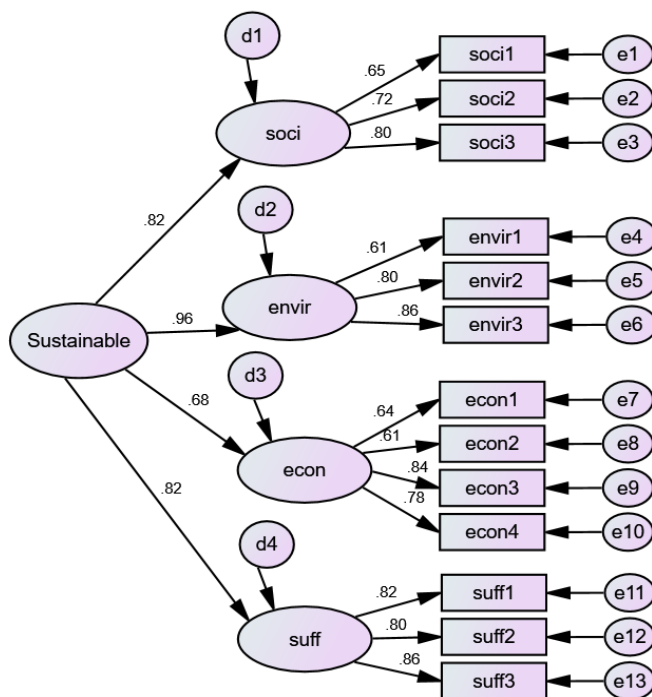
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวแปรด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ที่ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ที่ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ สังคม (socia) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ (socia 1 - socia 3) สิ่งแวดล้อม (envir) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ (envir 1 - envir 3) เศรษฐกิจ (econ) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (econ 1 - econ 4) และความพอเพียง (suff) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ (suff 1 - suff 3) ได้แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 4.4 ตารางที่ 4.24 - 4.25

ตารางที่ 4.24 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลก่อนปรับและหลังปรับโมเดลด้านการจัดการวิสาหกิจ  
ชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

ดัชนีความสอดคล้อง	เกณฑ์ที่ใช้ในการ พิจารณา	ก่อนปรับโมเดล	หลังปรับโมเดล
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.00	2.770	1.778
GFI	> 0.90	0.869	0.963
CFI	> 0.90	0.927	0.984
NFI	> 0.90	0.891	0.964
IFI	> 0.90	0.927	0.984
RMR	< 0.05	0.026	0.034
RMSEA	< 0.08	0.088	0.045

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4.24 พบว่า ค่าสถิติวัดความกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิง  
ยั่งยืนที่กำหนดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)  
บางส่วนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาหลักที่ค่า ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 2.770 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 จึง  
แสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยั่งยืนตามที่กำหนด มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์แต่  
ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดลบางตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ จึงพิจารณาหาโมเดลที่กลมกลืนกับข้อมูล  
เชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้โมเดลที่มีค่าพารามิเตอร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างแท้จริง จึงปรับโมเดลใหม่  
อีกเล็กน้อย โดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎีประกอบค่าดัชนีปรับแต่งโมเดล (MI) เมื่อปรับโมเดลให้กลมกลืน  
แล้วจึงได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก ( $\chi^2 / df$ ) เท่ากับ 1.778 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 เป็น  
ไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยได้ค่าสถิติวัดความสอดคล้องของโมเดล ดังนี้ CMIN/df = 1.778, GFI =  
0.963, CFI = 0.984, NFI = 0.964, IFI = 0.984, RMR = 0.034, RMSEA = 0.045 และมีค่า p-value of  
Chi-square = 0.000





Chi-square = 94.218, Chi-square/df = 1.778, df = 53, p = .000, GFI = .963  
 CFI = .984, NFI = .964, IFI = .984, RMR = .034, RMSEA = .045

ภาพประกอบที่ 4.4 การวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชน  
 อย่างยั่งยืน (Sustainable)

ตารางที่ 4.25 ค่าสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

ชื่อ คำถาม	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value	CR	AVE
soci	<--- Sustainable	0.822	0.074	11.313	***	0.96	0.86
envir	<--- Sustainable	0.962	0.113	10.256	***		
econ	<--- Sustainable	0.676	0.104	8.167	***		
suff	<--- Sustainable	0.824	0.132	10.311	***		
soci1	<--- soci	0.651	0.074	11.783	***	0.82	0.61
soci2	<--- soci	0.716	0.098	11.783	***		
soci3	<--- soci	0.802	0.1	12.855	***		
envir1	<--- envir	0.614	0.08	10.554	***	0.86	0.67
envir2	<--- envir	0.804	0.112	10.554	***		
envir3	<--- envir	0.861	0.121	11.008	***		
econ1	<--- econ	0.641	0.118	9.585	***	0.86	0.61
econ2	<--- econ	0.609	0.092	9.585	***		
econ3	<--- econ	0.844	0.104	12.349	***		
econ4	<--- econ	0.776	0.094	12.403	***		
suff1	<--- suff	0.819	0.052	17.38	***	0.88	0.70
suff2	<--- suff	0.797	0.064	17.38	***		
suff3	<--- suff	0.861	0.058	18.744	***		

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

จากภาพประกอบที่ 4.4 และตารางที่ 4.25 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.676 - 0.962 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่า C.R. (Critical Ratio) > 1.96 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของตัวแปรแฝง

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัว มีดังนี้ สังคม (socia) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.651 - 0.802 สิ่งแวดล้อม (envir) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.614 - 0.861 เศรษฐกิจ (econ) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.609 - 0.844 ความพอเพียง (suff) ค่าอยู่ระหว่าง 0.797 - 0.861

เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) ของตัวแปรแฝงผลการดำเนินงาน (Performance) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.96 มีค่าดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.60 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของมาตรวัดคือการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดองค์ประกอบเดียวกันได้ ผลที่ได้ตัวแปรสังเกตมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.86 สูงกว่า 0.50 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

สังคม (socia) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.82 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรสังคม (socia) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.61

สิ่งแวดล้อม (envir) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.86 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในสิ่งแวดล้อม (envir) คำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.67

เศรษฐกิจ (econ) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.86 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรเศรษฐกิจ (econ) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.61

ความพอเพียง (suff) ค่าความเชื่อมั่น (Composite Reliability : CR) อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.88 และมีค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของตัวแปรที่สกัดได้ด้วยองค์ประกอบ (Average Variance Extracted : AVE) เป็นค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของข้อคำถามที่ใช้ในการวัดตัวแปรความพอเพียง (suff) ข้อคำถามมีความเป็นตัวแทนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.70

นอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ( $p\text{-value} < 0.001$ ) แสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่บ่งบอกถึงปัจจัยในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามของตัวแปรทั้ง 4 ตัว พบว่าข้อคำถามทุกข้อเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญต่อองค์ประกอบเหล่านั้น เนื่องจาก มีค่า C.R. (Critical Ratio)  $> 1.96$  สรุปได้ว่าข้อคำถามทุกข้อมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) ตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor

loading) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝง สูงที่สุดคือสิ่งแวดล้อม (envir) รองลงมาคือความพอเพียง (suff) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

สังคม (socia) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ มีการให้ความช่วยเหลือกับสมาชิกในกลุ่ม ที่ได้รับความเดือดร้อน ในยามฉุกเฉิน (soci3) รองลงมาคือมีส่วนร่วมในกิจกรรม และให้การสนับสนุนด้านสาธารณะกับชุมชน (soci2)

สิ่งแวดล้อม (envir) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ สภาพแวดล้อมของชุมชนหรือชื่อเสียงของชุมชน ส่งผลต่อการขายสินค้าและบริการ (envir3) รองลงมาคือ จัดการของเสียโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของชุมชน (envir2)

เศรษฐกิจ (econ) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ การดำเนินงานของกลุ่ม คำนึงถึงผลในระยะยาวมากกว่าผลกำไรในระยะสั้น (econ3) รองลงมาคือ การดำเนินงานของกลุ่ม คำนึงถึงการเติบโตไปด้วยกันของเศรษฐกิจของสมาชิกในกลุ่ม (econ4)

ความพอเพียง (suff) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรสังเกตได้สูงที่สุดคือ กลุ่มสามารถปรับการดำเนินวิสาหกิจได้ทันที่กับสภาพเศรษฐกิจและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง (suff3) รองลงมาคือ กลุ่มมีการวางแผนการผลิตสินค้า และการขาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่กระทบต่อวิถีชีวิตตนเองและชุมชน (suff1)

### ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างของตัวแปรที่ส่งผลต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแปรที่ส่งผลต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ตามโมเดลสมมติฐานของกรอบแนวคิดการวิจัยที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ดังนี้ (1) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดล และ (2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล มีรายละเอียดดังนี้

#### 1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดล

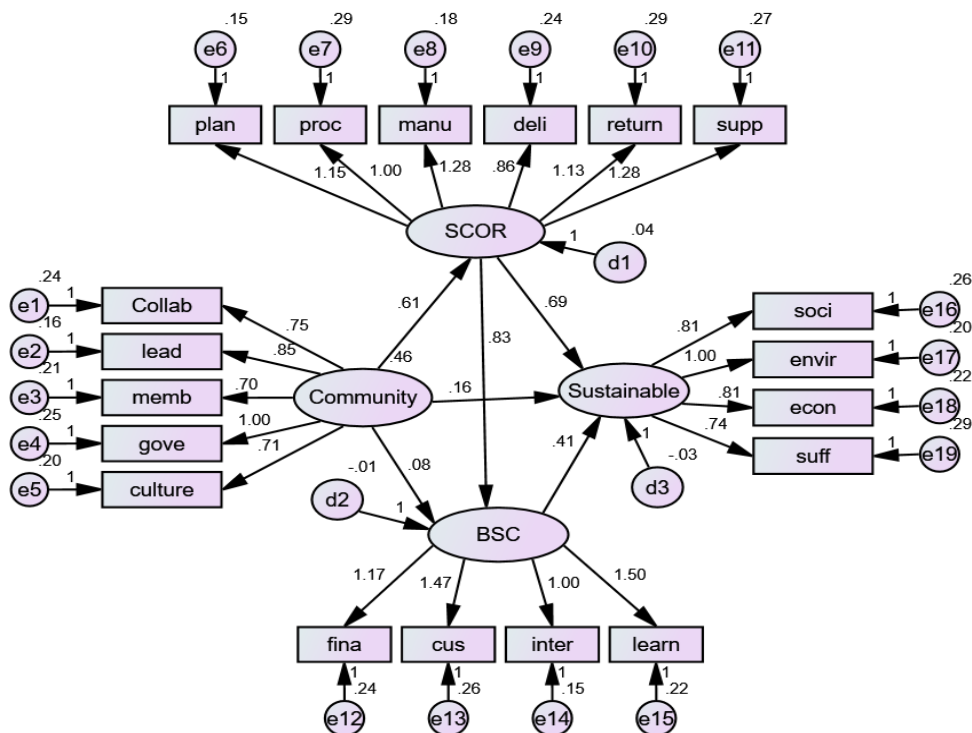
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยได้ทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 19 ตัวแปร โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.287 - 0.718 อย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ( $p\text{-value} < 0.05$ ) และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ( $p\text{-value} < 0.01$ ) ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ( $0.287 < r < 0.718$ ) เป็นค่าที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่เกิดปัญหา Muticollinearity แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมี คือ การผลิต (Manufacturing) กับสิ่งแวดล้อม (Environment) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความร่วมมือ (Collaboration) กับการส่งมอบ (Delivery) ดังแสดงในตารางที่ 4.26

ผลการวิเคราะห์สมการ โครงสร้างในครั้งแรก พบว่าโมเดลสมมติฐานยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงในตารางที่ 4.27 และภาพประกอบที่ 4.5

ตารางที่ 4.26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของโมเดลสมการโครงสร้าง

Correlations	Collab	lead	memb	gove	culture	plan	proc	manu	deli	return	supp	fina	cus	inter	learn	soci	envir	econ	suff	
Collab	1.000																			
lead	.747**	1.000																		
memb	.414**	.532**	1.000																	
gove	.571**	.671**	.542**	1.000																
culture	.547**	.619**	.529**	.540**	1.000															
plan	.401**	.566**	.641**	.579**	.554**	1.000														
proc	.367**	.425**	.595**	.451**	.522**	.449**	1.000													
manu	.505**	.601**	.544**	.618**	.542**	.655**	.478**	1.000												
deli	.287**	.345**	.689**	.417**	.376**	.486**	.586**	.451**	1.000											
return	.334**	.443**	.478**	.486**	.490**	.669**	.460**	.569**	.382**	1.000										
supp	.466**	.488**	.472**	.541**	.546**	.558**	.484**	.667**	.434**	.535**	1.000									
fina	.385**	.490**	.717**	.515**	.485**	.527**	.664**	.519**	.640**	.484**	.536**	1.000								
cus	.467**	.489**	.515**	.628**	.512**	.622**	.449**	.746**	.439**	.541**	.688**	.493**	1.000							
inter	.465**	.570**	.575**	.511**	.527**	.661**	.506**	.577**	.507**	.542**	.537**	.574**	.538**	1.000						
learn	.492**	.629**	.559**	.785**	.553**	.674**	.441**	.685**	.481**	.566**	.605**	.541**	.679**	.551**	1.000					
soci	.507**	.591**	.441**	.536**	.676**	.574**	.424**	.566**	.367**	.442**	.573**	.439**	.515**	.555**	.555**	1.000				
envir	.501**	.605**	.576**	.636**	.452**	.618**	.513**	.718**	.500**	.533**	.615**	.578**	.738**	.548**	.711**	.526**	1.000			
econ	.427**	.501**	.555**	.504**	.546**	.681**	.467**	.559**	.430**	.611**	.533**	.473**	.547**	.628**	.581**	.501**	.504**	1.000		
suff	.410**	.444**	.626**	.475**	.479**	.494**	.600**	.479**	.583**	.391**	.375**	.684**	.394**	.465**	.469**	.403**	.469**	.461**	1.000	



Chi-square = 1124.281, Chi-square/df = 7.701, df = 146, p = .000, GFI = .734  
 CFI = .824, NFI = .803, IFI = .824, RMR = .033, RMSEA = .132

ภาพประกอบที่ 4.5 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดล

ตารางที่ 4.27 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับโมเดลการวิจัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.000	7.701	ไม่ผ่าน
GFI	> 0.900	0.734	ไม่ผ่าน
CFI	> 0.900	0.824	ไม่ผ่าน
NFI	> 0.900	0.803	ไม่ผ่าน
IFI	> 0.900	0.824	ไม่ผ่าน
RMR	< 0.050	0.033	ผ่าน
RMSEA	< 0.080	0.132	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.27 เมื่อพิจารณาค่าสถิติ พบว่า ค่า p-value of Chi-square ( $\chi^2$ ) = 0.000 ผู้วิจัย จึงพิจารณาความสอดคล้องของโมเดลจากดัชนีวัดความสอดคล้องต่อไปนี้ ได้แก่ ค่า CMIN/df = 7.701, GFI = 0.734, CFI = 0.824, NFI = 0.803, IFI = 0.824, RMR = 0.033 และ RMSEA = 0.132 พบว่าดัชนี

วัดความสอดคล้องของโมเดลไม่ผ่านเกณฑ์หลายค่า โดยเฉพาะ ค่า CMIN/df จึงปรับโมเดลใหม่ โดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎีประกอบค่าดัชนีปรับแต่ง โมเดล (MI) เมื่อปรับ โมเดลให้กลมกลืนแล้วจึงได้ค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก Relative Chi-Square ( $\chi^2/df$ )

## 2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล

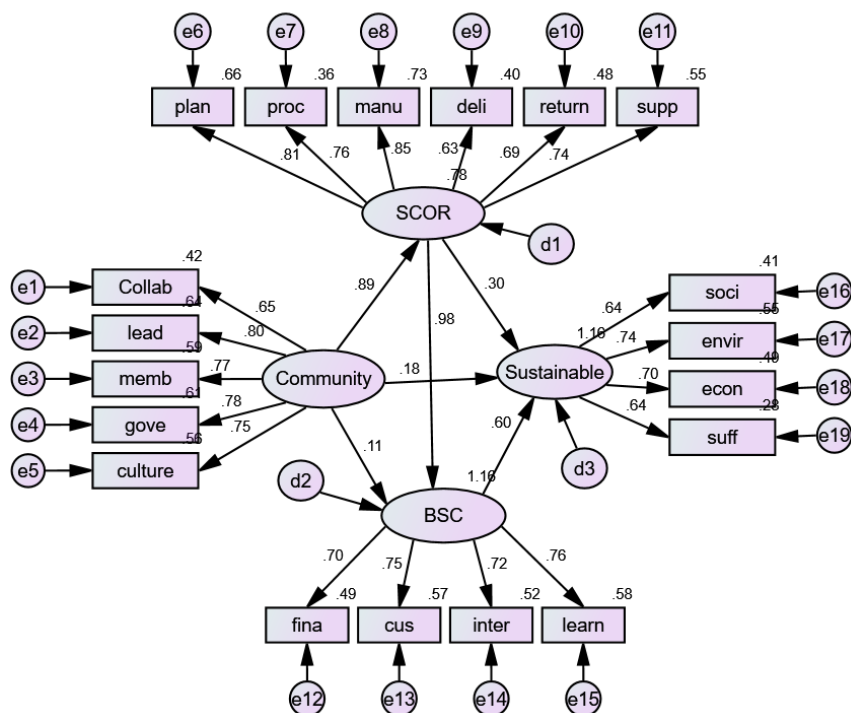
ภายหลังจากตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลครั้งแรก พบว่าตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับโมเดลการวิจัย โดยพิจารณาความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีและใช้ดัชนีปรับโมเดล (Modification Indices : MI)

ตารางที่ 4.28 ค่าสถิติความสอดคล้องของ โมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับ โมเดลการวิจัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
Relative Chi-Square ( $\chi^2 / df$ )	< 3.00	2.948	ผ่าน
GFI	> 0.90	0.931	ผ่าน
CFI	> 0.90	0.969	ผ่าน
NFI	> 0.90	0.955	ผ่าน
IFI	> 0.90	0.970	ผ่าน
RMR	< 0.05	0.019	ผ่าน
RMSEA	< 0.08	0.071	ผ่าน

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน หลังปรับโมเดล ได้โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาได้จาก ดัชนีวัดความสอดคล้องต่อไปนี้ ค่า  $\chi^2/df = 2.948$ , P-value = 0.000, GFI = 0.931, CFI = 0.969, NFI = 0.955, IFI = 0.970, RMR = 0.019 และ RMSEA = 0.071 แสดงดังภาพประกอบที่ 4.6 และตารางที่ 4.29





Chi-square = 259.395, Chi-square/df = 2.948, df = 88, p = .000, GFI = .931  
CFI = .969, NFI = .955, IFI = .970, RMR = .019, RMSEA = .071

ภาพประกอบที่ 4.6 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล

ตารางที่ 4.29 ค่าสถิติของตัวแปรสังเกตได้จากการวิเคราะห์ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	C.R.	p-value
Community	→ SCOR	0.886	0.055	13.187	***
Community	→ BSC	0.107	0.063	1.067	0.286
Community	→ Sustainable	0.180	0.073	2.017	*
SCOR	→ BSC	0.980	0.102	7.333	***
SCOR	→ Sustainable	0.299	0.146	2.042	*
BSC	→ Sustainable	0.596	0.203	3.835	***

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ตัวแปรแฝง		ตัวแปรสังเกต ได้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	S.E.	C.R.	p-value
Community	→	Collab	0.646	0.052	13.434	***
Community	→	Lead	0.798	0.052	16.442	***
Community	→	Memb	0.771	0.051	15.321	***
Community	→	Gove	0.784	0.089	14.947	***
Community	→	Culture	0.750	0.05	14.947	***
SCOR	→	Plan	0.814	0.079	12.715	***
SCOR	→	Proc	0.762	0.079	12.715	***
SCOR	→	Manu	0.853	0.086	13.387	***
SCOR	→	Deli	0.632	0.063	11.776	***
SCOR	→	Return	0.690	0.08	12.107	***
SCOR	→	Sup	0.743	0.088	12.417	***
Sustainable	→	Soci	0.639	0.055	14.644	***
Sustainable	→	Envir	0.744	0.084	14.644	***
Sustainable	→	Econ	0.698	0.056	15.14	***
Sustainable	→	Suff	0.639	0.064	12.791	***
BSC	→	Fina	0.702	0.077	15.083	***
BSC	→	Cus	0.752	0.092	15.874	***
BSC	→	Inter	0.719	0.043	16.067	***
BSC	→	Learn	0.763	0.09	16.067	***

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05)

จากภาพประกอบที่ 4.6 และตารางที่ 4.29 พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ทั้ง 5 ตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง 0.646 - 0.798 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงด้านการจัดการโซ่อุปทาน

(SCOR Model) ทั้ง 6 ตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง 0.632 - 0.853 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง 0.702 - 0.763 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าอยู่ระหว่าง 0.639 - 0.744 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่า C.R. (Critical Ratio) > 1.96 แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05) จึงสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตได้เหล่านั้นเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของตัวแปรแฝงนั้น

### ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยและความสอดคล้องของสมมติฐานการวิจัยแต่ละข้อ ดังแสดงไว้ในตาราง 4.30 และ 4.31 และสามารถอธิบายได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1(H1) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการโซ่ (SCO : SCOR Model)

สมมติฐานที่ 2(H2) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

สมมติฐานที่ 3(H3) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

สมมติฐานที่ 4(H4) : การจัดการโซ่อุปทาน (SCO : SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

สมมติฐานที่ 5(H5) : ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

สมมติฐานที่ 6(H6) : การจัดการโซ่อุปทาน(SCO : SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

สมมติฐานที่ 7(H7) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน(BSC) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน(SCO : SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง

สมมติฐานที่ 8(H8) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCO : SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง

สมมติฐานที่ 9(H9) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง

สมมติฐานที่ 10(H10) : การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง

### 1. สมมติฐานที่ 1

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการโซ่ (SCOR Model) ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน(Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการโซ่ (SCOR Model) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1

### 2. สมมติฐานที่ 2

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2

### 3. สมมติฐานที่ 3

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3

### 4. สมมติฐานที่ 4

การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4

### 5. สมมติฐานที่ 5

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 5

## 6. สมมติฐานที่ 6

การจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าการจัดการโซ่อุปทาน (SCO : SCOR Model) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 6

ตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานที่ 1 - 6

สมมติฐาน	เส้นทาง	สัมประสิทธิ์	S.E.	C.R.	ผลการทดสอบ
H1	Community → SCOR	0.886***	0.055	13.187	ยอมรับ
H2	Community → BSC	0.107	0.063	1.067	ไม่ยอมรับ
H3	Community → Sustainable	0.180*	0.073	2.017	ยอมรับ
H4	SCOR → Sustainable	0.299*	0.146	2.042	ยอมรับ
H5	BSC → Sustainable	0.596***	0.203	3.835	ยอมรับ
H6	SCOR → BSC	0.980***	0.102	7.333	ยอมรับ

หมายเหตุ : \*\*\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (p-value < 0.001)

\* หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value < 0.05)

เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์มาตรฐาน อิทธิพลทางอ้อม (IE) ของตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลของการดำเนินงานของโซ่อุปทานสำหรับวิสาหกิจชุมชนสินค้าการเกษตรอย่างยั่งยืน สรุปความสอดคล้องสมมติฐานได้ ดังตารางที่ 4.31 พบว่า

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยมีเส้นทางอิทธิพลระหว่าง Community กับ SCOR ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.886 และเส้นทางอิทธิพลระหว่าง SCOR กับ BSC ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.980 ดังนั้นได้อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) เป็น  $(0.886)(0.980) = 0.839$

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยมีเส้นทางอิทธิพลระหว่าง Community กับ SCOR ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.886 และเส้นทางอิทธิ

พลระหว่าง SCOR กับ Sustainable ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.299 ดังนั้น ได้อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) เป็น  $(0.886)(0.299) = 0.265$

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยไม่มีเส้นทางอิทธิพลระหว่าง Community กับ BSC จึงไม่มีอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ) และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยมีเส้นทางอิทธิพลระหว่าง Community กับ SCOR ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.886 เส้นทางอิทธิพลระหว่าง SCOR กับ BSC ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.980 และเส้นทางอิทธิพลระหว่าง BSC กับ Sustainable ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็น 0.596 ดังนั้น ได้อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) เป็น  $(0.886) (0.980) (0.596) = 0.517$

ตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานที่ 7 - 10

สมมติฐาน	เส้นทาง	สัมประสิทธิ์เส้นทาง	ผลการทดสอบ
H7	Community → SCOR → BSC	0.839	ยอมรับ
H8	Community → SCOR → Sustainable	0.265	ยอมรับ
H9	Community → BSC → Sustainable	-	ไม่ยอมรับ
H10	Community → SCOR → BSC → Sustainable	0.517	ยอมรับ

### 7. สมมติฐานที่ 7

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 7

### 8. สมมติฐานที่ 8

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อม

เชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 8

### 9. สมมติฐานที่ 9

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) ไม่มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 9

### 10. สมมติฐานที่ 10

การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) โดยมีการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) เป็นตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 10

## ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) โดยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 10 อำเภอ แบบเฉพาะเจาะจง (Purposeful sampling) ที่เป็นประธานกลุ่มกลุ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี จากการประเมินศักยภาพ 3 ระดับ ได้แก่ กลุ่มระดับดี จำนวน 4 ท่าน กลุ่มระดับปานกลาง จำนวน 4 ท่าน และกลุ่มระดับปรับปรุง จำนวน 4 ท่าน รวมจำนวน 12 ท่าน และลูกค้าของกลุ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 ท่าน ทั้งนี้ผู้วิจัยขอสรุปผลการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มของระดับการประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

### 1. ผลการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี (ระดับดี)

ประเด็นที่ 1 : ความคิดเห็นทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร

1) แนวโน้มการจำหน่ายสินค้าของวิสาหกิจชุมชนในอนาคตเป็นอย่างไร

สินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเกษตร สินค้าแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร เช่น กล้าย ขนมห ข้าวสาร ของที่ระลึกยาหอมยาต้มผลิตจากสมุนไพร เป็นต้น ปัจจุบันมีคู่แข่งค่อนข้างเยอะ แนวโน้มของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ควรมีการผลิตสินค้าที่มีมาตรฐาน เน้นการตลาด การดูแลสุขภาพ และผสมผสานเรื่องกิจกรรมการท่องเที่ยว

2) หัวใจของการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนคืออะไร

สินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรมีมีอัตลักษณ์ ความน่าเชื่อถือของตัวสินค้าและความไว้วางใจต่อผู้นำกลุ่ม และคุณภาพของสินค้า

3) อะไรคือปัญหาที่เป็นอุปสรรคของวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน ทำให้ส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน การควบคุมรสชาติและกลิ่น สี ด้านการขายและการประชาสัมพันธ์ รูปแบบของสินค้าไม่สวย และแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญราคาสูง ทำให้ต้องพึ่งแรงงานในชุมชน ที่ขาดทักษะในด้านต่างๆของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น รวมทั้งการขาดแคลนวัตถุดิบช่วงฤดูแล้งที่ขาดน้ำ ส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตของสินค้ามีราคาสูงขึ้น

4) วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจอย่างไร

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมารวมกันเพื่อดำเนินการประกอบธุรกิจนำผลตอบแทนที่ได้ไปเลี้ยงครอบครัว มีการเกื้อกูลกันในกลุ่มสมาชิก

5) กลยุทธ์การดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

การผลิตสินค้าขายให้มีคุณภาพ เน้นความปลอดภัย นำอัตลักษณ์ของชุมชนและท้องถิ่นมาประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และเชื่อมโยงสถานที่การท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้นำสินค้าที่ผลิตมาร่วมจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 2 : ข้อมูลการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการรวมกลุ่มที่เริ่มต้นจากสำนักงานเกษตรที่ดูแลในพื้นที่มาส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเนื่องจากช่วงนั้นเกิดผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและมีผลผลิตเป็นจำนวนมาก สำนักงานเกษตรเข้ามาส่งเสริมให้ชุมชนนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อไม่ให้เกิดการเน่าเสียก็เลยเกิดการรวมตัวกันในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและให้คำหนึ่งถึงว่าทางกลุ่มมีต้นทุนในการผลิตสินค้า เช่น ผลิตและวัฒนธรรมของในแต่ละชุมชนมาเป็นจุดสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ในการผลิตสินค้าของกลุ่ม โดยส่วนใหญ่จากผู้นำชุมชนชักชวนคนในชุมชนมาเป็นสมาชิกกลุ่ม จากกลุ่มสตรีแม่บ้าน และจากสมาชิกที่เป็นเครือข่ายกัน ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก็มีจากสำนักงานเกษตรมาให้ความรู้ในเรื่องการประกอบธุรกิจชุมชนรวมถึงมีในสวนมหาวิทยาลัยมาบริการวิชาการให้ความรู้และได้รับความช่วยเหลือในส่วนบริษัทที่ต้องการรับใช้สังคม เช่น มาใช้กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ

ประเด็นที่ 3 : ข้อมูลการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทางกลุ่มมีการประชุมวางแผนในการบริหารจัดการ เช่น การบริหารจัดการนำวัตถุดิบในชุมชน หรือจากสมาชิกมาเป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้าโดยคำนึงถึงถึงคุณภาพสินค้า มีการตรวจสอบคุณภาพให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าโดยให้ลูกค้าได้ทดลองชิมหรือใช้



สินค้าก่อนตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า และมีการขอมาตรฐานการผลิตสินค้าชุมชน (มพช.) มีการวางแผนเรื่องการจำหน่ายสินค้า มีการจัดแสดงสินค้าหรือประชาสัมพันธ์ผ่านหลายช่องทาง เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น มีบริการส่งสินค้าให้ลูกค้า และมีการรับคืนถ้าสินค้าเสียหายหรือชำรุด มีการพัฒนาการบริการต่อความต้องการของลูกค้าเพื่อให้กลุ่มมีลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

#### ประเด็นที่ 4 : ข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการจัดการกลุ่มโดยให้สมาชิกมีการลงหุ้นเพื่อเป็นการให้สมาชิกมีความเป็นเจ้าของจะมีการร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินกิจการของกลุ่มมีการแบ่งเงินปันผลให้กับสมาชิกทั้งตอนขายสินค้าได้และสิ้นปี มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งภายในมีดอกเบียถูกหรือจากการกู้ยืมเงินกองทุนในหมู่บ้านเพื่อการเพื่อมาลงทุนในการเพิ่มกำลังการผลิตให้พอกับความต้องการของลูกค้าในการบริหารจัดการกลุ่มก็จะมีการคำนึงถึงความพอใจของลูกค้าต่อสินค้าและการให้บริการของกลุ่มเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น รวมทั้งทางกลุ่มมีการศึกษาดูงาน อบรมหาความรู้เรียนรู้ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ

#### ประเด็นที่ 5 : ข้อมูลการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

มีการนำการสืบทอดและนำวิถีชีวิตในชุมชนมาปรับใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการเกื้อกูลและช่วยเหลือกันในกลุ่มสมาชิก การบริหารงานของกลุ่มได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงาน รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มถ้าเศรษฐกิจดีกลุ่มก็สามารถขายสินค้าได้จำนวนมากตามผลของสถานะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นด้วย

## **2. ผลการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี (ระดับปานกลาง)**

### ประเด็นที่ 1 : ความคิดเห็นทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร

- 1) แนวโน้มการจำหน่ายสินค้าของวิสาหกิจชุมชนในอนาคตเป็นอย่างไร  
ทางกลุ่มพยายามผลักดันในเรื่องมาตรฐานสินค้า เพื่อให้สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และพัฒนาสินค้าของกลุ่มให้มีสินค้าหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 2) หัวใจของการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนคืออะไร  
คุณภาพของสินค้า ความน่าเชื่อถือของตัวสินค้าและความไว้วางใจต่อผู้นำกลุ่ม และสินค้าของกลุ่มอะไรคือปัญหาที่เป็นอุปสรรคของวิสาหกิจชุมชนขาดองค์ความรู้ในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เช่น ด้านบริหารจัดการกลุ่ม ด้านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน การควบคุมรสชาติและกลิ่น สี ขาดวัตถุดิบช่วงฤดูที่ขาดน้ำ ส่งผลทำให้ต้นทุนของสินค้าสูงขึ้น ด้านการขายและการประชาสัมพันธ์ รูปแบบของสินค้าไม่สวย และแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญราคาสูงทำให้ต้องพึ่งแรงงานในชุมชนทำให้ขาดทักษะในด้านต่างๆของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น
- 3) วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจอย่างไร

ให้สมาชิกในกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการเลี้ยงครอบครัว มีการเกื้อกูลกันในกลุ่มสมาชิกพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มสมาชิกได้

#### 4) กลยุทธ์การดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

การผลิตสินค้าขายให้มีคุณภาพ เน้นความปลอดภัย นำอัตลักษณ์ของชุมชนและท้องถิ่นมาประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และเชื่อมโยงสถานที่การท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้นำสินค้าที่ผลิตมาร่วมจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

##### ประเด็นที่ 2 : ข้อมูลการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

เริ่มต้นจากสำนักงานเกษตรในพื้นที่ ที่ดูแลในพื้นที่มาชักชวนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันโดยเข้ามาส่งเสริมให้ชุมชนนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อไม่ให้เกิดการเน่าเสียก็เลยเกิดการรวมตัวกันในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและให้คำนึงถึงว่าทางกลุ่มมีต้นทุนในการผลิตสินค้า เช่น ศิลปะและวัฒนธรรมของในแต่ละชุมชนมาเป็นจุดสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ในการผลิตสินค้าของกลุ่ม โดยส่วนใหญ่จากผู้นำชุมชนชักชวนคนในชุมชนมาเป็นสมาชิกกลุ่ม จากกลุ่มสตรีแม่บ้านและจากสมาชิกที่เป็นเครือญาติกัน ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก็มีจากสำนักงานเกษตรมาให้ความรู้ในเรื่องการประกอบธุรกิจชุมชนรวมถึงมหาวิทยาลัยมาร่วมส่งเสริมการบริการวิชาการให้ความรู้ในด้านต่างๆ และในส่วนภาคเอกชนหรือบริษัทที่ต้องการรับใช้สังคมก็มีการมาเข้าร่วมทำกิจกรรมในฐานการเรียนรู้ต่างๆ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

##### ประเด็นที่ 3 : ข้อมูลการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีทางกลุ่มมีการประชุมวางแผนในการบริหารจัดการ เช่น การบริหารจัดการนำวัตถุดิบในชุมชนหรือจากสมาชิก มาเป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้า มีการศึกษาในการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ รวมถึงการวางแผนในการจำหน่ายสินค้าและการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

##### ประเด็นที่ 4 : ข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

สมาชิกในกลุ่มรวมการลงหุ้นเพื่อเป็นการให้สมาชิกมีความเป็นเจ้าของ ช่วยกันบริหารจัดการกลุ่ม และมีผลตอบแทนให้สมาชิกในกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

##### ประเด็นที่ 5 : ข้อมูลการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำวิถีชีวิตในชุมชนมาปรับใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการเกื้อกูลและช่วยเหลือกันในกลุ่มสมาชิก การบริหารงานของกลุ่มได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงาน บริหารจัดการกลุ่มแบบค่อยเป็นค่อยไป มีการเรียนรู้หาความรู้ในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น เพื่อส่งผลให้กลุ่มเกิดความยั่งยืน

### 3. ผลการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มสินค้าเกษตรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี (ระดับปรับปรุง)

ประเด็นที่ 1 : ความคิดเห็นทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร

- 1) แนวโน้มการจำหน่ายสินค้าของวิสาหกิจชุมชนในอนาคตเป็นอย่างไร  
ทางกลุ่มพยายามผลักดันในเรื่องมาตรฐานสินค้า เพื่อให้สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และพัฒนาสินค้าของกลุ่มให้มีสินค้าหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 2) หัวใจของการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนคืออะไร  
คุณภาพของสินค้า รสชาติ ความน่าเชื่อถือของตัวสินค้าและความไว้วางใจต่อผู้นำกลุ่ม และสินค้าของกลุ่ม
- 3) อะไรคือปัญหาที่เป็นอุปสรรคของวิสาหกิจชุมชน  
สมาชิกในกลุ่มไม่ได้ช่วยดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรทำนา ทำไร่ ก็จะไปดำเนินงานของตนเองเป็นหลักก่อน มาร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป็นบางครั้ง ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ขาดการพัฒนาทำให้กลุ่มไม่สามารถเจริญเติบโตได้
- 4) วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจอย่างไร  
ให้สมาชิกในกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการเลี้ยงครอบครัว มีการเกื้อกูลกันในกลุ่มสมาชิกพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มสมาชิกได้
- 5) กลยุทธ์การดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร  
พยายามช่วยกันทำให้กลุ่มดำเนินงานได้ เช่น ผลิตสินค้า และขายให้ได้ สมาชิกจะได้มีรายได้จากการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ช่วยกันพัฒนาทำให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ประเด็นที่ 2 : ข้อมูลการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชน (Community)

เริ่มต้นจากสำนักงานเกษตรในพื้นที่ ที่ดูแลในพื้นที่มาชักชวนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกัน โดยเข้ามาส่งเสริมให้ชุมชนรวมตัวกันในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยส่วนใหญ่จากผู้นำชุมชนชักชวนคนในชุมชนมาเป็นสมาชิกกลุ่ม จากกลุ่มสตรีแม่บ้านและจากสมาชิกที่เป็นเครือญาติกัน ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก็มีจากสำนักงานเกษตรมาให้ความรู้ในเรื่องการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจชุมชน

ประเด็นที่ 3 : ข้อมูลการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมียังขาดการเรียนรู้ในการประกอบธุรกิจ เช่น ด้านการบริหารจัดการ การผลิตสินค้า การจำหน่ายสินค้า การประชาสัมพันธ์สินค้า เป็นต้น

ประเด็นที่ 4 : ข้อมูลความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC)

สมาชิก ช่วยกันบริหารจัดการกลุ่ม และมีผลตอบแทนให้สมาชิกในกลุ่ม และมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถเลี้ยงครอบครัวได้

#### ประเด็นที่ 5 : ข้อมูลการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการเกื้อกูลและช่วยเหลือกันในกลุ่มสมาชิก การบริหารงานของกลุ่ม ได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และให้กลุ่มมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสม่ำเสมอ

#### **4. สรุปผลการสัมภาษณ์ในภาพรวม**

จากผลการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร 3 ระดับ (ระดับดี ระดับปานกลาง และระดับปรับปรุง) พบว่า ประธานกลุ่มมีมุมมองเกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรว่า ยังขาดองค์ความรู้และการวางแผนในด้านต่างๆ เช่น ด้านกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐาน การควบคุมรสชาติและการควบคุมกลิ่น สี ให้คงที่ ด้านการขายและการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ถ้าช่วงไหนวัตถุดิบขาดแคลนส่งผลทำให้ต้นทุนของสินค้าสูงขึ้นถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจที่จะสามารถทำให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จได้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่นรวมทั้งของดีในชุมชนมาร่วมประยุกต์ในการผลิตสินค้าให้มีอัตลักษณ์และเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงตามลำดับการเริ่มต้นในการรวมกลุ่มจนถึงขั้นตอนและกระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การจัดการวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร (Community) เกิดขึ้นโดยสำนักงานเกษตรในพื้นที่มาส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกัน เนื่องจากช่วงนั้นเกิดผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและมีผลผลิตในชุมชนเป็นจำนวนมาก ทำให้สำนักงานเกษตรเข้ามาส่งเสริมให้ชุมชนนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อไม่ให้เกิดการเน่าเสียก็เลยเกิดการรวมตัวกันในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการเป็นผู้ริเริ่ม จากกลุ่มสตรีแม่บ้านและจากสมาชิกที่เป็นเครือข่ายกัน รวมตัวกันในการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และไปขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนที่สำนักงานเกษตรหรือสำนักงานเกษตรที่ดูแลการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนในเขตที่รับผิดชอบ รวมทั้งการให้ความรู้ในเรื่องการประกอบธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นอกจากนั้นก็มีหน่วยงานภาควิชาการและเอกชนเข้ามาบริการวิชาการให้ความรู้และได้รับความช่วยเหลือในส่วนบริษัทที่ต้องการรับใช้สังคม เช่น มาร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการในฐานะการเรียนรู้ต่างๆ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

2) ด้านการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญกับการจัดการที่ครบวงจร การวางแผนให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า การจัดหาวัตถุดิบ การผลิตให้ได้คุณภาพ การส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า การรับคืนสินค้าที่ชำรุดหรือการบริการหลังการขาย และการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ รวมถึงการให้การสนับสนุนเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการขอมาตรฐานการผลิตสินค้าชุมชน (มผช.) การพัฒนาการบริการต่อความต้องการของลูกค้าเพื่อให้กลุ่มมีลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินการในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนให้เกิดรายได้จากการขายสินค้า และการที่จะทำให้อุตสาหกรรมเกิดการประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพิจารณากระบวนการต่างๆ เช่น การเงิน ลูกค้า กระบวนการจัดการภายในกลุ่ม การเรียนรู้และการเติบโตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นด้วย ในการจัดการกลุ่ม โดยให้สมาชิกมีการลงหุ้นเพื่อเป็นการให้สมาชิกมีความเป็นเจ้าของจะมีการร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินงานของกลุ่มมีการแบ่งเงินปันผลให้กับสมาชิกทั้งตอนขายสินค้าได้และสิ้นปี มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งภายในมีดอกเบียลูกหรือจากการกู้ยืมเงินกองทุนในหมู่บ้านเพื่อการเพิ่มการลงทุนในการเพิ่มกำลังการผลิตให้พอกับความต้องการของลูกค้า ในการบริหารจัดการกลุ่มก็จะมีคำเนิ่งถึงความพอใจของลูกค้าต่อสินค้าและการให้บริการของกลุ่มเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น รวมทั้งทางกลุ่มมีการศึกษาดูงาน อบรมหาความรู้เรียนรู้ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ

4) ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) วิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับ สังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และความพอเพียง โดยที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้นำการสืบทอดจากวิถีชีวิตในชุมชนมาปรับใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการเกื้อกูลและช่วยเหลือกันในกลุ่มสมาชิก การบริหารงานของกลุ่มได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานรวมทั้งการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มถ้าเศรษฐกิจดีกลุ่มก็สามารถขายสินค้าได้จำนวนมากตามผลของสถานะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นด้วย

##### 5. การสัมภาษณ์และการสนทนาเพื่อยืนยันตัวแบบที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้ตัวแบบการวิจัย “การพัฒนารูปแบบโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนสินค้าการเกษตรแบบยั่งยืน” ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามเพื่อยืนยันตัวแบบโดยการจัดการสนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม (กลุ่มที่ 1 ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ระดับดี และกลุ่มที่ 2 ผู้รับผิดชอบดูแลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มละ 10 ท่าน) และลูกค้ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปผลการสนทนาเพื่อยืนยันตัวแบบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ในภาพรวมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านการรวมกลุ่มในวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตร (Community) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังยืนยันว่าการที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้นแล้ว ก็ต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนให้ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างต่อเนื่อง กลุ่มควรคำนึงทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นมาเป็นส่วนร่วมในการผลิตสินค้าหรือในกิจกรรมของกลุ่ม รวมทั้งผู้นำและสมาชิกของกลุ่มต้องร่วมมือกันในการดำเนินงานในการเรียนรู้และช่วยเหลือกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้กิจการของกลุ่มเกิดการเจริญเติบโตและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2) ด้านการจัดการโซ่อุปทาน (SCOR Model) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังคงยืนยันว่าการจัดการโซ่อุปทานเป็นสิ่งสำคัญสำหรับธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แสดงถึงความสามารถในการดำเนิน

กิจการของกลุ่มซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนการจัดการที่ครบวงจร การวางแผนให้ต้องกับความ ต้องการของลูกค้า และการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ การเชื่อมโยงข้อมูลภายใน ของสมาชิกในกลุ่มถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ กลุ่มก็สามารถที่จะขับเคลื่อนการบริหารจัดการผลิตสินค้ารวม ถึงการประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าเกิดการรับรู้ในตัวสินค้าของกลุ่มได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

3) ด้านความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน (BSC) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยืนยันว่ากลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนให้ความสำคัญในการพิจารณาต่อความต้องการของลูกค้า ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลและความ ต้องการของลูกค้าก่อนที่จะผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายเพื่อที่จะส่งผลให้สินค้าที่ผลิตออกมาจะสามารถ ขายได้และการสร้างความไว้วางใจต่อลูกค้าในคุณภาพของสินค้า วิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ได้ควรคำนึงถึงกระบวนการต่างๆเพิ่มเติม เช่น การเงิน กระบวนการจัดการภายในกลุ่ม การเรียนรู้ และการเติบโตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นด้วย รวมทั้งการศึกษาดูงาน อบรมหาความรู้เรียนรู้ในการ พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆอยู่เสมอ

4) ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยืนยันว่า การดำเนินกิจการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมในชุมชนและกลุ่มสามารถ ปรับการดำเนินวิสาหกิจได้ทันที่กับสภาพเศรษฐกิจและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนได้นำการสืบทอดจากวิถีชีวิตในชุมชนมาปรับใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจ รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มถ้าเศรษฐกิจดีกลุ่มก็สามารถขายสินค้า ได้จำนวนมากตามผลของ สภาพเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญของวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรยังคงยืนยัน ว่า การที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรจะมีการพัฒนาความยั่งยืนได้นั้น เริ่มต้นจากการที่จัดตั้งกลุ่ม เพื่อประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชน โดยการรวมตัวกันระหว่างผู้นำและสมาชิกในชุมชนมีการนำความรู้ จากวิถีการดำรงชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทูทางวัฒนธรรมของในชุมชนมาร่วมในการผลิตสินค้ามี การร่วมกันในการทำกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบการจัดการ โซ่อุปทานของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน มีการวางแผนในกระบวนการต่างๆ เริ่มจากการวางแผนการผลิตสินค้าให้ตรงต่อความต้องการ ของลูกค้า การจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า ควบคุมกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความ ต้องการของลูกค้า ตลอดจนการส่งมอบและรับคืนสินค้าที่ชำรุดและการซ่อมแซมและบริการหลังการ ขาย และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานของ กิจการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนยังต้องมีการวางแผนในด้านการเงิน วิธีการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าให้ทันที่ที่ แรงงานส่วนใหญ่มาจากในชุมชนซึ่งก็ยังมี ขาดองค์ความรู้ ต้องมีการเรียนรู้มีการศึกษาดูงานจากที่เขาประสบความสำเร็จเพื่อมาเป็นต้นแบบของ การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเพื่อการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆอยู่เสมอ และการที่ จะส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกิดการจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืนได้นั้น กลุ่มควรคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับการผลิตสินค้า และชื่อเสียงของชุมชนที่ส่งต่อยอดการจำหน่ายสินค้าและบริการ

ได้ รวมทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้การดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ทำให้กลุ่มสามารถปรับการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนได้ทันทั่วทั้งกับสภาพเศรษฐกิจและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง

### การนำองค์ความรู้จากผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่ามีปัจจัยหลายประการที่นำไปใช้ในการสร้าง รูปแบบการจัดการ โซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสรุปออกมาเป็นตัวแบบ หรือโมเดลการจัดการ โซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ที่มีประสิทธิภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงผลการวิจัยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการจัดการ โซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนให้มีประสิทธิภาพเพื่อความยั่งยืนให้การดำเนินธุรกิจ ผู้วิจัยจึงขอเสนอ การสร้างรูปแบบการจัดการ โซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน สามารถอธิบาย ได้ดังนี้

#### 2.1 ด้านการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (Community)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร เริ่มต้นจากการมีผู้นำกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถ ความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการจูงใจในการรวมกลุ่มรวมถึงมีความยุติธรรมและความโปร่งใส ความซื่อสัตย์และน่าเชื่อถือ และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน โดยภาครัฐ จะคอยกำกับ ติดตาม ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบวิสาหกิจชุมชนในด้านต่างๆ เช่น ด้านเงินทุน การผลิต เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการผลิต บรรจุกภัณฑ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น รวมทั้งให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม และนำทุนทางวัฒนธรรมในชุมชนที่มีความโดดเด่น ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเรื่องราวมาร่วมในการออกแบบเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร

#### 2.2 ด้านการจัดการ โซ่อุปทาน (SCOR Model)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร ต้องให้ความสำคัญในด้านการจัดการ โซ่อุปทาน การวางแผน สำหรับการจัดหาวัตถุดิบ การผลิตสินค้า การขนส่งสินค้าด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของลูกค้า มีกระบวนการจัดการรับสินค้าคืนหลังการขายเพื่อสร้าง ใจไว้วางใจในการบริการ ให้กับลูกค้าโดยการผลิตสินค้าต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา ช่วยในการบริหารจัดการ จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนในประเทศไทย

#### 2.3 ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน(BSC)

ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร มีการอบรมและพัฒนาทักษะในการผลิตให้ กับแรงงานและสมาชิกอยู่เป็นประจำ และมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อให้เข้ากับ ตามยุคตามสมัยหรือตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปได้ และถือได้ว่าลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ หรือเป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจทุกประเภทที่ว่าได้ กลุ่มควรรักษาลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่ไว้ให้ดีและ

ควรผลิตสินค้าได้ตามขนาดสินค้าและปริมาณที่ลูกค้าสั่งซื้อ การเข้าเยี่ยมชมแหล่งผลิตก็ถือว่าเป็นการสร้างควมไว้วางใจในด้านการบริการให้กับลูกค้าอย่างมากเช่นเดียวกัน กลุ่มควรเลือกการสรรหาแรงงานจากในชุมชนและควรเลือกแรงงานและแบ่งงานให้ให้ตามความถนัดของแต่ละคนเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาของกลุ่มสามารถที่จะขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการกลุ่มต้องมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้สมาชิกกลุ่มสามารถตรวจสอบได้ และมีการแบ่งปันผลกำไรให้แก่สมาชิกกลุ่มในรูปแบบเงินปันผลเพื่อเป็นการจูงใจให้กับสมาชิก

#### 2.4 ด้านการจัดการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน (Sustainable)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรต้องคำนึงถึงการจัดการของเสียและสถานะแวดล้อมของภายในชุมชน โดยการดำเนินงานของกลุ่มให้วางแผนในระยะยาวมากกว่าผลกำไรในระยะสั้น และการดำเนินงานของกลุ่มคำนึงถึงการเติบโตไปด้วยกันของเศรษฐกิจของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นในการบริหารจัดการกลุ่มควรค่อยเป็นค่อยไปหรือควรคำนึงตามสถานะของเศรษฐกิจในระยะยาวให้มากขึ้น ด้วยการดำเนินงานของกลุ่มควรยึดหลักความพอเพียง และสามารถปรับการดำเนินวิสาหกิจชุมชนได้ทันทั่วทั้งกับสภาพเศรษฐกิจและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตร

อย่างไรก็ตาม การสร้างรูปแบบการจัดการโซ่อุปทานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ควรคำนึงถึง “ความไว้วางใจ” นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการของกลุ่ม โดยผู้นำต้องบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นธรรมและสร้างความไว้วางใจให้กับลูกค้าในด้านการผลิตสินค้าที่มีมาตรฐานตรงกับความต้องการสินค้าของลูกค้า และสร้างความไว้วางใจกับเครือข่ายหรือสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนเพื่อการสร้างวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน แต่ถ้ากลุ่มไม่ปฏิบัติตามองค์ประกอบที่กำหนด อาจทำให้กลุ่มขาดประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ จนส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสินค้าเกษตรได้